Musiki Terbiyesi

Paris Konservatuvarı Profesörü Lavingnac'in yazdığı ve Fransız Akademisinin takdir ettiği bu eser 19 ncu tab'ından Abdülhalik Denker tarafından titiz bir itina ile tercüme edilmiştir. 24 formadan ibaret bu eserin fiatı 125 kuruştur.

KANAAT KİTABEVİ

Cumhuriyet

Onaltıncı yıl sayı: 5552

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Çarşamba 25 Birinciteşrin 1939

Büyük edib

HALİD ZİYA UŞAKLIGİLİN

son eseri:

ihtiyar Dost

Kitabcılardan isteyiniz.

Ribbentrop'un nutku

Alman Hariciye Nazırı, Ingiltereye karşı sert hücumlarda bulundu

Von Ribbentrop, harbin mes'uliyetini, Ingiltere tarafından Lehistana garanti verilmiş olmasında buluyor

Alman tayyareleri tarafından İngiltere sahillerine yapılan hücumlar esnasında düşürülen bir alman tayyaresinin mürettebatı, tayyare denize iner inmez kauçuk bir sandala binerek canlarını kurtarmışlardır. Fakat bu tayyareciler biraz sonra İngilizler tarafından esir edilmiştir. Bu şayani dikkat resim tayyare denize düştüğü esnada alınmıştır.

Danzig 24 (a.a.) — Alman Hariciye Nazırı Von Ribbentrop, eski muharibler günü münasebetile burada söylediği nutukta, Danzigin bundan böyle Almanyadan ayrılmıyacağını kaydeyledikten sonra Almanya ile Danzigin harbin mes'ulü addedilmek istenildiğini, fakat bugünkü harbin Almanyaya kelimenin tam manasile empoze edilmiş olduğunu bildirmiştir.

Führer 1934 te Pilsudski ile iki memleket münasebatına yeni bir istikamet verdikten sonra Danzig ve Koridor meselesinin ergeç halledilmesi lüzumunu hiçbir şüpheye mahal kalmıyacak veçhile hareket etmiştir. Tam bir sene evvel 24 teşrinievvel 1938 de eski Polonya elçisi Lipsikiyi Führer namına Bertesgadene davet etmiştim.

O gün Danzig'in siyaseten Almanya devletine dönmesi ve iktısaden Polonyaya bağlı kalması hakkında tekliflerde bulundum. Karşılıklı olarak bir otostrad ve bir şimendifer yapılacak, hududlar kat'î olarak tanınacak ve ademi tecavüz paktı da 25 sene uzatılacaktı. Bu teklife 5 haziran 1939 da bizzat Führer tarafından Beck'e benim önümde ve iki memleket sefirleri önünde tekrar edildi. Ertesi günü Münih'te ve daha sonra 26 kânunusanide Varşova'yı ziyaretim esnasında Beck ile aramızda teferrüatile müna-

Alman Hariciye Nazırı Von Ribbentrop

[Arkası Sa. 5 sütun 1 de]

Biraz da iktısadî vaziyetimize dair

Harbin fevkalâdeliği yalnız muhariblerin değil, harbetmiyenlerin de iktısadiyatını karıştırıyor. Bitaraf memleketler arasında bile eşya mübadelesi zorlaşıyor ve pahalanıyor. Hususile şimdi başlıyan harbde bitaraf memleketler dahi kendi hallerine göre askerî ihtiyat tedbirleri almış olduklarından onları da hiç olmazsa yarıyarıya veya ona yakın bir nispette harb hayatı yaşıyor farzetmek mümkündür. Bu zamanın bitar fları sadece ve henüz kan dökmeğe mecbur olmıyan bir şekilde harb hayatı yaşıyorlar. Üstelik abluka kontrolu altında bulunan deniz nakliyatı denizaltı ve hava silâhlarının tehdidlerine de maruzdur.

Yukarıda kısaca işaret olunan fevkalâde vaziyetler dolayısile bugün dünya memleketlerinden hemen hepsinin iktısadiyatları itibarile Avrupada başlıyan harbden derece derece müteessir bulunduklarını kolayca anlarız. Bununla beraber hayatın durmasına imkân olmadığı cihetle bu zorlukları yenmek için uğraşmağa ihtiyaç da vardır, ve herkes bu yolda mesai sarfetmekten hâli kalmamaktadır.

Cihanşümul olmak mahiyetini kazanan bir harbde müşkülât yalnız muhariblerin aldıkları taarruzlardan ve mukabil taarruzlardan doğmaz. Yarını belli olmıyan böyle zamanlarda her memleket kendi dahilinde de kendine göre bazı tedbirler alır. Ezcümle ihtiyat tedbiri olarak bir takım eşyanın ihracını yasak eder. Bu eşyanın bugün değilse yarın kendisine şiddetle lüzumu olabileceğini hesab ederek. Bunun neticesinde vaziyetin şu iki şekli arzetmesi gayet tabiidir:

1 — Harbin doğurduğu zorluklar mübadeleyi zaten güçleştirmişti.

2 — Dahilî tedbirler, bir kısım eşya için, bu güclüğü son haddine götürmüş olur.

YUNUS NADİ

[Arkası Sa. 5 sütun 5 te]

Vilno şehrinde halk mağazalara hücum etti

Roma 24 (a.a.) — Riga'dan bugün gelen malûmata göre, Vilno'da vahim karışıklıklar çıkmıştır. Aç halk mağazaları ve gıda depolarını yağma etmiştir. Asayiş ancak milislerin halkla çarpışmasından sonra iade olunabilmiştir. Birçok ölü vardır.

Eski Polonya hükûmet binalarındaki eşya parçalanmış ve meydanlarda yakılmıştır.

Tifüs salgınından Vilno'da 16 kişi ölmüştür.

Litvanya ordusu Vilno'ya giriyor

Kaunas 24 (a.a.) — Bugün orduya, Vilno mıntakasının işgali emri verilmiştir. İşgal, tedricen vukua gelecek ve bizzat Vilno şehri, pek muhtemel olarak yarın işgal olunacaktır.

Litvanya parlamentosu, müstaceliyet kararile, Vilno mıntakasının Litvanyaya iltihakı kanununu tasvib eylemiştir. Eskiden Memel valisi olan Merkys, Vilno mıntakasının idaresine memur edilmiştir.

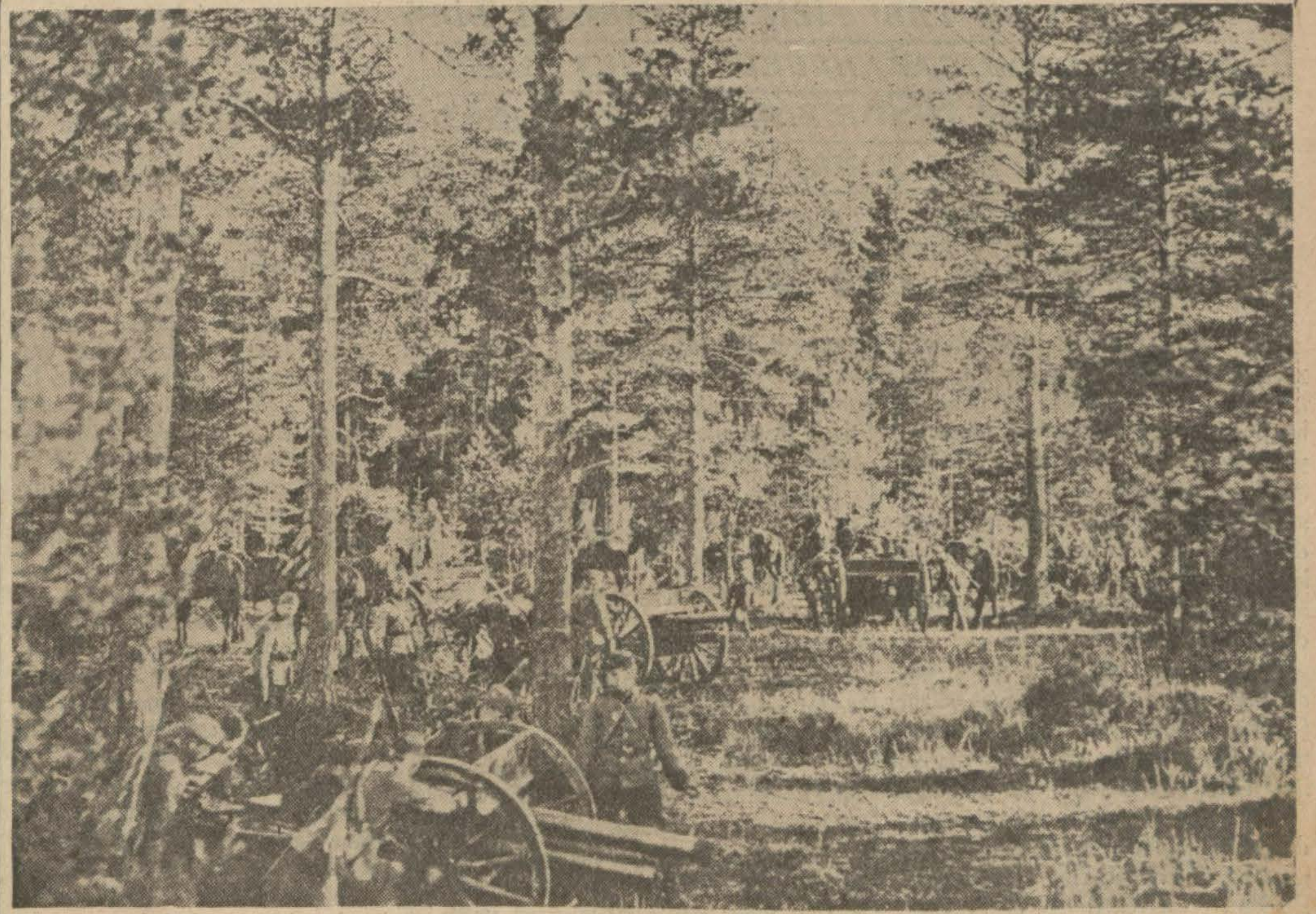

Finlândiya - Sovyet hududundaki ormanlık arazide tahaşşüd eden Fin topçuları

Bulgaristan bitaraf kalacak

Yeni kabinenin haricî siyaseti anlaşıldı

Sofya 24 (a.a.) — Başvekil Köseivanof'un riyasetindeki yeni kabine erkânı bugün Kralın huzurunda yemin etmişlerdir.

Kabine, bu ayın 28 inde Sobranya meclisi huzuruna çıkacaktır.

Bulgaristan bitaraf kalacak

Sofya 24 (a.a.) «Reuter» — Yeni Bulgar hükûmeti, bugünkü anlaşmazlıkta bitaraflığı muhafaza edecek ve ayni zamanda komşu devletlere karşı da ademi tecavüz siyasetine de devam eyliyecektir.

Köseivanof'un dört gün müddetle eski siyasî partiler erkânile görüşmelerinden sonra gene partiler harici bir hükûmet kurulması burada hayretle karşılanmıştır.

Rumen Veliahdi Mişel'in doğum yıldönümü

Rumanya Kralı Majeste Karol, Veliahd Prens Mişel ile bir arada

Dost ve komşu Rumanya Veliahdi Altes Prens Mişel bugün 18 yaşını ikmal etmektedir. Dost memlekette bu münasebetle büyük merasim yapılacaktır.

Bütün Rumen milleti, çok sevdikleri Altes Mişel'in günün birinde, memleket mukadderatını idare edeceği zaman, bu idarenin kendileri için fevkalâde feyizli bir devre olacağından emin bulunmaktadır.

Altes Mişel'in gündelik muhtelif meşguliyetleri vardır. Bu sene lisenin sekizinci sınıfında bulunmaktadır. Mekteb dersleri kendisine sarayda pederi Majeste Kral Karol'un daimî murakabesi altında yirmi kadar Üniversite ve lise profesörü tarafından okutulmaktadır

Altes askerlik dersleri görmekte ve Bükreşte, askerî alaylardan birinde bir bölüğe de kumanda etmektedir. Derslerden artan çok kısa bir zamanı da Prens Mişel askerî ve mülkî bazı müesseseleri ziyaretle geçirmektedir

Sovyet - Finlândiya müzakereleri

Moskovadaki Fin heyeti yeni talimat almak üzere Helsinki'ye avdet ediyor

Son defa yapılan temaslar neticesinde Finlândiyada nikbin bir hava hüküm sürmeğe başladı

Londra 24 (Hususî) — Finlandiya heyeti dün gece Moskova'da Kremlin sarayında sabaha karşı saat üçe kadar Sovyet ricalile müzakerelerde bulunduktan sonra Sovyetlerin yeni tekliflerini hâmilen Helsinki'ye dönmüştür.

Müzakerelerin ayni heyet vasıtasile mi, yoksa diplomatik kanalla devam edileceği henüz belli değildir.

***

Helsinki 24 (a.a.) — Finlandiya ajansı tebliğ ediyor:

Sovyetler Finlandiya heyetine yeni tekliflerde bulunduğundan heyet reisi Passiviki ve Maliye Nazırı Tanner hükûmetle temas etmek üzere bu akşam tayyare ile Helsinki'ye döneceklerdir. Heyetin diğer azası Moskova'da kalmaktadır.

Finlandiya Hariciye Nazırı yeni vaziyetin endişe verici olmadığını söylemiştir.

Finlandiya mehafili nikbin

Helsinki 24 (a.a.) — Moskova müzakerelerinin «normal terakkiler» kaydetmekte olduğu resmen bildirilmekte ve pek yakında bir anlaşmaya varılacağı kat'î surette ümid olunmaktadır.

Finlandiya delegelerinin Moskova'ya

[Arkası Sa. 5 sütun 6 da]

Garb cephesinde vaziyet

Almanlar bir köy almak için taarruz ettiler

Şiddetli çarpışmalardan sonra Fransız kuvvetleri, Almanları geri püskürttü

Fransız ve İngiliz başkumandanları ve diğer ordu erkânı, cepheye gidiyorlar

Paris 24 (a.a.) — Havas ajansına göre askerî vaziyet:

Dün bütün gün Forbach'ın garbında oldukça şiddetli müsademeler olmuştur. Bu musademelerin hedefi Alman topraklarında kâin Warndt ormanının yakınlarında bulunan küçük bir köyün işgali idi.

Bazı mıntakalarda mevzii küçük hareketlerin artması Alman faaliyetinin tekrar başladığı suretinde tefsir edilebilir. Fakat bugünkü hava şartları ve bilhassa feyezanlar dolayısile büyük harekât muazzam müşkülâta uğrıyacaktır. Maamafih Rhin ve Sarre arazisinden daha müsaid topraklarda harekât yapılması ihtimalini gözden kaçırmak ihtiyatsızlık olur. Bu hususta şunu kaydetmek lâzımdır ki Alman makamatı, Almanyanın garbındaki küçük komşu devletlere aid az

[Arkası Sa. 5 sütun 4 te]

Şehir ve Memleket Haberleri

Sür'atle halli lâzım gelen maarif işlerimiz

ESKİ VE YENİ TABI FİZİK KİTABLARI BİR MESELE OLDU, SABAHLEYİN MEKTEBLERE ERKEN GELME İŞİNDE ZORLUKLAR BAŞGÖSTERDİ, ÖĞLEDEN SONRAKİ MÜTALEALARIN TERBİYEVİ KIYMETİ OLMADIĞI ANLAŞILIYOR

Üniversitedeki Ziya Gökalp ihtifali

Bu sene lise fizik kitabları, ehemmiyetli tadilâtla yeniden basılmıştır. Fakat kitabın geçen sene basılan ve kıymeti yüz bin liradan fazla tutan eski tabıları da yenilerile birlikte satılığa çıkarılmıştır. Şimdi mekteblerde çocuklardan bir kısmının elinde yeni tabı, diğer bir kısmının elinde de eski tabı kitab vardır. Çocukların pek haklı şikâyetleri karşısında muallimler işin içinden çıkamıyarak alâkadarlara müracaat etmişlerdir.

Geçen seneki kitabla bu seneki kitab arasında mevcud farkların tespit edilerek fazla malûmatın ayrı bir forma halinde tabettirilmek suretile eski baskı kitablara ilâvesi için alâkadarlara emir verilmiştir.

Lâkin eski kitablarla yenileri arasındaki fark, yeniden hazırlanacak bir forma ile telâfi edilebilecek şekilde değildir. Bu karışık vaziyet, devam etmektedir.

Sabahleyin mekteblere erken gelme meselesi

Bu ders yılı başından itibaren orta tedrisat müesseselerile ilkmekteblerde tatbika başlanan yeni mesai saatleri muallimler arasında gerek pedagoji ve gerekse tatbikat bakımından bazı itirazları mucib olmaktadır. Yeni şekle göre, derslere sabahleyin saat 8 de başlanmaktadır. Şimdiye kadar, her nekadar talebeler mekteblerine zamanında yetişebiliyorlarsa da, kışın bu vaziyetin güçlükler doğuracağı anlaşılmıştır. Bilhassa İstanbulda, talebelerin uzak semtlerden nakil vesaitile gelmek mecburiyetinde olmaları bu zorluğu bir kat daha artıracaktır.

Öğleden sonraki mütalealar

Yeni mesai programına göre, orta tedrisat müesseselerinde öğle yemeği için verilen bir buçuk saatlik fasılayı müteakib dörde kadar mütalea yapılmaktadır. Üstüste beş ders gördükten sonra yemek üzerine yapılan bu mütaleadan talebelerin istifade etmedikleri de ayrıca ileri sürülen itirazlardan birini teşkil ediyor.

Vaziyet şudur: Mütalea usulü, gerçi talebeleri disiplinli çalışmaya alıştırmak maksadile kabul edilmiştir. Fakat yorgun bir kafanın dinlenmeden zoraki olarak tekrar çalıştırılması hiç de matlub gayeyi temin edememektedir. Öğle vakti verilen bir buçuk saatlik müddet ancak yemek içindir.

Diğer taraftan vaziyeti en müsaid olan mekteblerde mütalea zamanları için iki sınıfa bir muallim isabet etmektedir. Halbuki mekteblerin mühim bir kısmında bütün dershaneler, birkaç muallim tarafından dolaşmak suretile idare ediliyor. Görülüyor ki idare bakımından da güçlük kendini göstermiştir.

İlkmekteblerdeki vaziyet

İlkmekteblere gelince: Sınıflara sabahleyin saat 8,15 te girilmekte, 8,30 a kadar temizlik muayenesi yapılmakta ve 8,30 da da derse başlanmaktadır. İlkmekteblerde öğle yemeğinden sonra saat 1,40 - 2,20 serbest mütaleaya, saat 2,20-3 de beşinci derse tahsis olunmuştur. Muallimler, ilkmekteblerde tatbik edilen bu programın pedagoji bakımından, çocuklara faydalı olmadığı kanaatindedirler. Zira yemekten sonra mütalea ve mütaleayı müteakib beşinci dersin yapılması, bir saat, yirmi dakika hiç teneffüs verilmeden talebenin okumaya mecbur tutulması, ilkmekteb pedagojisine tamamile aykırı görülüyor.

Üniversitede yeni ders senesi hazırlıkları

Üniversitede tedrisata bu ay başından itibaren başlanacak ve o güne kadar bütün fakültelerde imtihanlar ve talebe kaydı işleri bitmiş olacaktır.

Yapılan kayıdlardan anlaşıldığına göre, bu şene Üniversiteye diğer senelere nazaran, daha fazla talebe müracaat etmiştir .Talebe mevcudunun kabarık bir hal almasından dolayı bazı fakültelerde müşkülâtla karşılaşıldığı, bilhassa kimya enstitüsünde bir sınıfın daha fazla olduğunu yazmıştık. Filhakika, birinci sınıfta 147, ikinci sınıfta 87, üçüncü sınıfta 44, dördüncü sınıfta 57 olmak üzere cem'an kayıdlı 328 talebesi olan bu enstitüye şimdiden 141 kişi kaydolunmuştur. Ay sonuna kadar bu yekûnun bir miktar daha yükseleceği muhakkak görülmektedir. Enstitü laboratuarlarının her sınıfında ancak 30 ar kişiyi yetiştirmeğe müsaid bulunması yüzünden randıman çok düşük olacak, bu suretle burada okuyan yüzlerce gencin emekleri boşa gidecektir.

Öğrendiğimize göre, bu sene sınıflarını geçen talebelerin bile bu zaruret yüzünden laboraturalra alınma imkânları azalmıştır. Talebeler Maarif Vekâletine müracaat ederek bu işe bir hal çaresi bulunmasını istemişlerdir.

Üniversitenin açılış merasimi ve neşriyat sergisi

Bu ayın 31 inde Üniversite konferans salonunda açılma merasimi yapılacaktır. O gün saat 12,30 da İnkılâb müze ve kütübhanesinde Üniversite neşriyatına aid zengin bir sergi de açılacaktır. İtina ile hazırlanan bu sergide Üniversite tarafından neşredilen ders kitabları, hususî olarak neşredilen eserler, ders notları, söminer çalışmaları, beynelmilel kongrelerde okunan ve basılmış bulunan tebliğlerin hususî nüshaları, hususî telifler ve konferanslara aid risaleler teşhir edilecektir.

Ziya Gökalp ihtifali

Ziya Gökalpın ölümünün on beşinci yıldönümü münasebetile bugün saat 15 te Üniversite konferans salonunda büyük bir toplantı yapılacaktır. Toplantı edebiyat fakültesi profesörlerinden Mustafa Şekib tarafından açılacaktır. Müteakiben sırasile felsefe şubesinden Kudsi kısa bir tercümei hal, edebiyat fakültesi doçentlerinden Hilmi Ziya «Türk felsefe tarihinde Ziya Gökalp», tıb fakültesi profesörlerinden Kâzım İsmail «Türk milliyetçiliğinde Ziya Gökalp», edebiyat fakültesinden Gündüz Ziya Gökalptan bir şiir (Vatan), doçent Sabri Esad «Türk terbiyeciliğinde Ziya Gökalp», doçent Ziyaeddin Fahri «Türk içtimaiyatında Ziya Gökalp» adlı birer konferans verecekler, edebiyat fakültesinden Şükrü, büyük mütefekkire aid bazı hatıralar anlatacaktır. Talebelerden Halid ve Muhsine iki şiir okuyacaklardır.

Doğru değil mi?

Mutlaka şart mı?

Bayramlarımızı yeknasak, binaenaleyh, sıkıcı, bir manzaraya boğmakta şayani hayret hünerimiz var. Hep ayni taklar, ayni ışıklar, ayni dekor. Öyle sütunlar var ki, senenin muayyen günlerinde, şehrin muayyen yerlerine, bir vazife ifa eder gibi ve sanki kendiliklerinden, çıkıp oturuyorlar.

Bilhassa İstanbul için bu klâsik taklar, emsalsiz bir zevksizlik ve rahatsızlık nümunesidir.

Dekor olarak çirkin, seyrüsefer bakımından son derece müz'iç. Tramvaylarile, otobüslerile, otomobillerile ve arabalarile zaten İstanbullulara dar gelen sokakların yarısından fazlasını bu iptidaî bayram süsleri işgal ediyor. Millî bayramlara tekaddüm eden günlerde inşasına başlanan ve bu günlerin ifade ettiği büyüklüğe tamamen zıd olan basit boyalı tahtalardan müteşekkil uydurma, acibüşşekil tesisat taslaklarına ne lüzum var, anlamıyoruz. Çünkü bunlar, çirkin, bir şey ifade etmekten uzak ve üstelik de esasen pek yolunda olmıyan seyrüseferi büsbütün haleldar eden mânilerdir.

Yayaların dahi serbestçe yürüyemediği dar yollara, üstü dört defne dalile örtülü kalas parçalarını dikmek mutlaka şart mıdır?

Masrafa yazıktır, emeğe yazıktır, heyecanını içimizde yaşattığımız tarihî günlerin ziynetini de millî zevkımıza uygun, maksadı ifade edici ve her halde şehrin umumî hayatını sekteye uğratmıyacak şekilde olmalıdır; diyoruz.

Doğru değil mi?

Motöre çarpan İtalyan gemisi

Liman reisliği, süvariden izahat talebinde bulundu

Çanakkale Boğazında evvelki gece bir deniz kazası olmuş, bir İtalyan gemisi, bir Türk motörünü batacak halde yaralanmıştır.

23 teşrinievvel sabahı saat 4,30 da henüz ortalık alaca karanlık iken Nara açıklarında İtalyan bandıralı Lisia isimli ve süvari Maryo'nun idaresindeki balıkçı gemisile Ali kaptanın idaresindeki 99 tonluk Amasya motörü karşılaşmıştır. İtalyan gemisi İstanbula gelmekte ve Amasya mtörü de İzmire gitmekte idi.

Balıkçı gemisile motör henüz anlaşılamıyan bir sebebden çarpışmışlardır. Çok şiddetli olan çarpışmada balıkçı gemisi baş taraftan bindirdiğinden motörde büyük bir yara açılmıştır. Gemi, sür'atle uzaklaşmağa başlamıştır. Bu esnada su alan motör, yaralı vaziyette Çanakkaleye kadar giderek karaya vurmuştur. Kaptan liman riyasetine müracaatle İtalyan gemisi hakkında takibat yapılmasını istemiştir. Vaziyet, limanımıza bildirilmiş ve liman riyaseti İtalyan gemisi kaptanından izahat istemiştir. Tahkikatın neticesine göre karar verilecektir.

Et ucuz, fakat...

Şehrin her semtinde ucuzluktan ayni şekilde istifade edilemiyor

Son günlerde et fiatları mühim miktarda ucuzlamıştır. Her sene, ramazan zarfında et istihlâki yükseldiğinden fiatlarda bir tereffü görülürdü. Bugünkü fiat tenezzülünün başlıca sebebi şudur: Uzun yıllardanberi ramazan mevsim itibarile kışa tesadüf ettiği halde bu sene havaların mülâyim bir zamanına raslamıştır. Anadoludaki davar sahibleri sürülerini kış bastırmadan limanlara ve İstanbula nakil için acele etmektedirler. Bu sebeble İstanbula fazla miktarda kasablık hayvan gelmektedir.

Şehrimize en fazla gelen kasablıklar karaman ve kızıl karamandır. Karaman mezbahada 16 kuruştur. İstanbulun her tarafında kasablarda perakende olarak 30 kuruştan satılmaktadır.

Fiatlardaki bu tenezzül karşısında kasablar semt semt fiatı tutmağa çalışmakta, karamanı dağlıc ve kıvırcık gibi göstererek gene eski fiattan para almaktadırlar. Bu itibarla her sınıf halk ucuzluktan tam manasile istifade edememektedir.

Ramazan 12 Çarşamba

	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Ezanî	6 43	9 39	12	1 31	11 28
Zevalî	11 48	14 54	17 15	18 48	4 44

Çatalca'daki cerh davası son safhaya geldi

ŞAHİDLERDEN BİR KISMI: «İZZET, RAHİMİN KURŞUNİLE YARALANDI» DİYOR, BİR KISMI DA: «HAYIR, İZZET, ORMANDA KORUCU RÜSTEMİN ATTIĞI MAVZER KURŞUNİLE YARALANDI» ŞEKLNDE MÜDAFAADA BULUNUYOR

Lânga yangınında kasd yok!

Çatalca civarında mavzee adam öldürmeğe davranmaktan suçlu korucu Rüstemle arkadaşı Rahimi muhakemeleri, İstanbul birinci ağırceza mahkemesinde son safhasına yalaşmıştır. Bu davada, müddeiumumiliğinmütaleası alınmış, muhakemenin devamı müdafaaya kalmıştır.

Dava mevzuu, bir cihetin oldukça alâkabahştır. İzzeti öldürmee teşebbüsten ve bu suretle yirmi günden fazla işinden, gücünden alıkoyacak derecede yaralamaktan suçlu iki kişiden hngisinin kurşunile İzzetin yaralandığı hemmiyetle araştırılıyor. Şahidlerden bir kısmı, «İzzet, Rahimin kurşunile yaalandı» diyor, bir kısmı da «hayır, İzzet ormandan yaş odun kesip getirmek meselesinden çıkan ağız kavgasında korucu Rüstemin attığı mavzer kurşunile yaralandı» diyerek, böylece şahidlikler biribine zıd iki kısma ayrılıyor. Suçlulara gelince, korucu Rüstemin arkadaşı Rahim «ben hiç kurşun sıkmadım» diye, Rüstem ise «İzzet bana silâh atınca, ben de müdafaa yollu onun ayaklarına doğru bir el ateşledim» diye ifade vermişlerdir. Bunlara karşı, davacı İzzet de başka türlü, «beni vuran Rahimdir» diye, her iki suçlunun ifadesi aksine ve ancak şahidlerden bir kısmının ifadesine uygun olmak üzere söylüyor.

İzzete isabet eden kuşuna gelince, bu kurşun bulunamamış, vuruf ehli silâh mütehassıslarınca muayene ve tetkik edilmediğinden, kurşunun hangi mavzerden çıktığı anlaşılamamıştır.

Vaziyet üzerine mütalea yürüten müddeiumumî muavini Feridun Bagana, şu neticeye vardı:

«— Bu itibarla İzzetin Rahimin mi, Rüstemin mi, hangisinin kurşunile yaralandığı belli değildir. Vaziyet, gayrimuayyen fail suretinde her ikisine de ceza verilmesini müstelzemdir. Sonra, gerçi cava öldürmeğe davranmak diye sevkolunmuşsa da, bizce hâdisede katil kasdi yoktur. Bir el kurşun atılmış, daha birkaç el sıkmak kabil olduğu halde, ateş bu kadarla kesilmiştir. Bu, öldürmek kasdi olmadığına delâlet ettiği gibi, katil kasdine delâlet edecek başka birşey de görmüyorum. Yirmi günden fazla hastalığa sebeb olur şekilde yaralamaktan ceza kanununun 456 ncı maddesinin 2 nci fıkrasına göre ceza tayin edilirken, bu yaralamanın silâhla olmasından dolayı 457 nci maddenin tatbikile cezanın artırılmasını, failin ikisinden hangisi olduğu ayırd edilememesinden de 463 üncü maddenin gözönünde tutulmasını istiyorum.»

Bundan sonra suçluların avukatı Şefik, müdafaaya hazırlanmak üzere mühlet isteğinde bulunmuş, muhakemenin devamı 15 kânunuevvel cuma günü saat 10 a bırakılmıştır.

Lângada evvelki akşam yanan fabrika

Evvelki akşam Lângada Güneş eczalı pamuk fabrikasından çıkan ve fabrikanın tamamile harab olmasına sebeb olan yangın tahkikatına, polis ve adliye devam etmektedir. 10,000 liraya sigortalı olduğu anlaşılan fabrikanın enkazı arasında dün bir keşif yapılmıştır. Şimdiye kadarki tahkikat, işin içerisinde kasdin rol oynamadığı, yangının dikkatsizlikle çıktığı kanaatini uyandırmıştır. Bununla beraber, henüz kat'î neticeye varılmış değildir.

Müşterek Tayyare Piyango bileti alanlar arasında...

Tayyare piyangosunun son çekilişinde vaki 10,000 liralık isabet üzerine; bu çekilişte müşterek bir bilet almış bulunan iki kişi arasında hâdise çıkmıştır. Şikâyete göre, Hasanla Ali adlı iki kişi müşterek bir bilet edinerek, isabet vukuunda ellerine geçecek parayı yarıyarıya paylaşmak hususunda mutabık kalmışlardır. Hasan, bileti bütün olarak Alinin elinde bırakmakta bir gûna mahzur görmemiş, arkadaşına bu suretle itimad göstermiştir. Lâkin, bilete 10,000 lira isabet edince, Ali elindeki bileti verip parayı aldığı gibi kayıblara karışmıştır. Bir müddet beklediği halde Ali ortada görünmeyince, arkadaşının parayı paylaşmağa yanaşmıyacağı yolundaki şüphesi kuvvetlenen Hasan, dün adliye ve polise müracaatle tahkikat ve takibat yapılmasını istemiştir. Bunun üzerine, Alinin paranın külliyetlice bir kısmını bir bankaya yatırdığı öğrenilmiş, bu meblâğın vaziyetin inkişafına kadar hıfzı için Sultanahmed üçüncü sulh ceza hâkimliğinden karar alınmıştır.

Karar, derhal yerine getirilmiştir. Diğer taraftan, Emniyet ikinci şubeye Alinin aranıp bulunması hakkında tezkere yazılmıştır. Onun, aleyhindeki iddiaya karşı diyeceği öğrenildikten ve tahkikat genişletilerek derinlestirildikten sonra, aradaki hâdisenin mahiyeti daha kati'yet ve sarahatle ortaya konulabilecektir.

Siyasî icmal

İngiliz İmparatorluğu ve harb

İngiliz cihan devletinin mesahası 40 milyon kilometre murabbaını ve halkı da beş yüz milyonu buluyor.

Bu İmparatorluk her biri İngiltere gibi müstakil sayılan ve yalnız devlet şeflikleri bir şahsiyette toplanan dominyonlarla doğrudan doğruya İngiltere tacidarına tâbi müstemlekelerden ve bir de İngilterenin himayesi yahud mandası altında bulunan yerlerden müteşekkildir. İmparatorluğun dayandığı asıl unsur İngilizler bütün imparatorluk halklarının onda birini teşkil eder. İmparatorluğun kalan Avrupalı halkı ise cenubî Afrikadaki Holandalı muhacir Boerler ve şimalî Amerikadaki Kanadanın eski Avrupalı sahibi Fransızlardan ibarettir.

İngiliz İmparatorluğu nüfusunun kahir ekseriyeti yerlilerdedir. Bunlardan yalnız müslüman olanlar İngilizlerin iki misli olup bütün dünyanın kauçuk ve kalay gibi en mühim maddelerinin başlıca membaı Malaga yarımadasında, Hindistanda ve Afrikanın garb ve şarkında yaşarlar. İngiliz İmparatorluğunun müslümanlar kadar mühim olup yalnız Hindistanda toplu olarak bulunmaları itibarile daha ağır basan büyük halkı Mecusiler yani Hindulerdir.

İngilterenin yanıbaşında (Serbest İrlanda hükûmeti) adını taşıyan ve Büyük Britanya adasının yakın komşusu İrlanda adasının büyük bir kısmını teşkil eden bir dominyonu vardır. Geçen Umumî Harbde burası İngilterenin mütemmim bir parçası idi. Maahaza halkı İngilizlerle iyi geçinmediğinden Almanya ile birlikte hareket etmeğe çalışmıştı. Bu hareket kanlı bir surette bastırılmakla beraber harbin sonunda İngiltere; bunlara halkının bir kısmı protestan ve İngliiz olduğu sebeb gösterilerek şimali şarkisi haric olarak dominyon hakkını tanımıştı.

Hem katolik hem de cumhuriyetçi olan bu yeni dominyon halkı ve hükûmeti protestan olan İngiltere Kralile bütün alâkasını keserek tam müstakil bir devlet halini almıştır. Şimal garbî İrlanda yeni hükûmetle birleşmedikçe İngiltereyi düşman telâkki edeceğine de şüphe bırakmamıştır. İngiltereyi zorlamak için bugün dahi cumhuriyetçi İrlandalılar teşkilâtı İngilterenin içinde tethiş hareketine devam ediyor.

İrlanda şimdiki harbde İzlanda, Danimarka ve Norveç gibi bitaraflığını ilân etmiştir. İrlandalıların bu hasmane vaziyeti karşısında İngiltere Alman tayyareleri ve tahtelbahirleri faaliyet mıntakasından uzakta harb malzemesi fabrikaları ve talimgâhlar vücude getirmek için Kanada dominyonile anlaşmağa lüzum görmüştür. Kanada; dominyonlardan İngiltereye esaslı askerî yardımda bulunabilecek yegâne memlekettir. Büyük Okyanusun ortasındaki Yeni Zeland adaları dominyonu bir fırka asker vermeği vadetmiş ise de yol çok uzak olduğundan bu yardım Avrupada müessir olamıyacaktır. Kanada ve Yeni Zeland gibi Almanyaya ilânı harbeden Avustralya ile cenubî Afrika birliği yalnız bu memleketlerin sahil ve hududlarını müdafaa ile iktifa edeceklerini bildirmişlerdir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Kavgacı kardeşler

Beyazıdda Yahnikapan mahallesinde oturan Şakir ve kardeşi Adnan, aralarında çıkan kavga neticesinde ayni mahalede oturan Zekeriyayı yaralamışlardır. Suçlular yakalanmıştır.

Köfte ile zehirlendi

Dün, Yusuf adında biri öğle üzeri Taksim Cumhuriyet meydanında dolaşan Hasan adında bir seyyar köfteciden köfte ve ekmek alarak karnını doyurmuştur.

Fakat aradan yarım saat geçtikten sonra midesinde şiddetli ağrılar hissetmiştir. Yaptırılan muayenede Mehmedin zehirlendiği anlaşılarak tedavi altına alınmıştır. Köfteci yakalanmıştır.

Vesaiti nakliye kazaları

Şoför Alinin idaresindeki 3655 plâka numaralı kamyon, Galata Necatibey caddesinden geçerken Ömer adında birine çarpmıştır.

Erenköyünde Çatalçeşme caddesinden gitmekte olan bahçivan Mehmede de şoför İbrahimin idaresindeki otomobil çarpmıştır.

Kasımpaşa Küçükpiyale caddesinde oturan Sadık adında biri, dün köprüden geçerken 586 plâka sayılı otomobilin çarpmasına maruz kalarak yaralanmıştır.

ŞEHİR İŞLERİ

Atatürk İnkılâb müzesi

Şişlide açılacak olan Atatürk İnkılâb müzesi binası tamir edilmektedir. Tamir bittikten sonra müzenin tanzimine başlanacaktır.

Dahiliye Vekâletinin istediği malûmat

Dahiliye Vekâleti, Cumhuriyetin ilânından şimdiye kadar gerek idarei hususiyeler, gerekse belediyeler vasıtasile yapılan işler hakkında acele malûmat istemiş ve bu malûmat telgrafla gönderilmiştir. Vekâletin bir kitab neşredeceği zannediliyor.

Temdid edilen otobüs hattı

Şişli - Fatih otobüs hatları, Şişliden Mecidiyeköyüne ve Fatihten de çarşambaya kadar temdid edilmiştir. Fiatlarda mühim bir tadilât yapılmamıştır.

İhtikârla mücadele komisyonu

İhtikârla mücadele komisyonu, bazı tetkiklerin ikmal edilmemiş olmasından dolayı dünkü içtimaını tehir etmiştir.

GÜMRÜKLERDE

Komisyonculuk imtihanları

Bu sabah gümrüklerde yeni komisyoncu ve maiyet memurluğuna talib olanların imtihanı yapılacaktır. Talibler 30 kadardır.

Bir ıtriyat tacirinin marifeti

Şehrimizin ıtriyat ticaretile meşgul olan bir vatandaşın sık sık Avrupaya gidiş ve gelişi, bu şahsa aid firmanın Avrupanın meşhur bir firmasının malı olan esansları ve losyonları geniş mikyasta iç piyasada satışa arzetmesi nazarı dikkati celbetmiştir. Firmanın Türkiyeye vaki ithlâtının pek az bir miktarda olduğu öğrenilmiştir.

Bu vatandaş son defa Avrupadan gelirken eşyası arasında bir araştırma yapılmış ve Avrupada basılan meşhur firmanın etiketleri bulunmuştur. Avrupa firması hemen Adliyeye müracaatle dava ikame etmiştir.

En büyük eserimiz, Cumhuriyetimizdir.

DENİZ İŞLERİ

Bir istek

Yalova iskelesinde kapalı bir bekleme salonu inşası rica edilmiştir. Taleb Devlet Denizyolları idaresine bildirilmiştir.

Cumhuriyet bayramı için Şirketi Hayriyenin hazırlığı

Cumhuriyet bayramında Şirketi Hayriye ve Denizyolları idaresi gece geç vakte kadar seferler yapmağa hazırlanmaktadırlar.

«Güneysu» vapuru

Karadenizde bulunan Güneysu vapuru, dün limanımıza dönmüştür.

Delas vapuru limanımızda durdurulacak

Alman bandıralı Delas vapurile limanımıza çıkarılmadan Boğaza götürülen Türk mallarından dolayı vapur acentası aleyhine girişilen teşebbüslere devam olunmaktadır. Tüccarlar, acenta malları İstanbula getirtmediği takdirde, vapur, Karadenizden avdet ederken durdurulması için mahkeme kararı almaya çalışacaklardır.

Kaptan ve Makinistler cemiyetinin kongresi

Türk Kaptan ve Makinistler cemiyetinin kongresi, cemiyetten Denizyolları ve Limanlar Umum müdürlüğünde memur bulunan kaptan ve makinistlerin ayrılmasından sonra geçen bazı vaziyetleri müteakib, dün yapılacaktı. Fakat ek seriyet olmadığından kongre akdedilememiştir. Kongre, salı günü yapılacaktır.

İş yüzünden kavga

Kasımpaşada oturan ve seyyar kavunculuk yapan İsmail, iş yüzünden arkadaşı arabacı Hasanı bıçakla yaralamıştır.

MÜTEFERRİK

İktısad Vekili

İktısad Vekili Hüsnü Çakır, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Dünü, evinde istirahatle geçiren İktısad Vekili, şehrimizde birkaç gün kalarak bazı tetkiklerde bulunacaktır.

Mısıra ihrac olunan nümunelik tütünler

Son günlerde Mısıra muhtelif partiler halinde ve nümunelik olarak tütün ihrac olunmaktadır. Bu tütünler hep iyi cinstir ve yüksek fiatlarla satılmaktadır.

Türk - Rumen ticaret anlaşması müzakereleri

Türkiye ile Rumanya arasında yeni bir ticaret anlaşması akdi için başlamış olan müzakerelere dün de devam edilmiştir. Dün öğleden evvel saat 9 da başlıyan ve saat 13 e kadar devam eden uzun bir celse yapılmıştır.

Öğleden sonra her iki taraf heyetleri de ayrı ayrı toplantılar yapmıştır. Müzakerelere bugün de devam olunacaktır.

Alınacak posta tayyareleri

Devlet Havayolları idaresi için İngiltereden posta tayyareleri alınması yolunda teşebbüsler yapılmaktadır. Alınacak tayyarelerin beş tane olacağı anlaşılmaktadır.

Millî matem için...

Parti vilâyet idare heyeti, Cumhuriyet bayramından sonra bir toplantı yaparak Atatürkün ebediyete intikaline musadif 10 ikinciteşrin cuma günü Halkevlerinde ve Partide yapılacak Atatürk ihtifaline aid program üzerinde görüşecektir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kurustur

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Sovyetler bir Amerika gemisini zaptettiler

Gemide bulunan Alman mürettebatı hapsolundu, tahkikat yapılıyor

Moskova 24 (a.a.) — Mourmansk'tan «Tass» ajansına bildiriliyor:

23 birinciteşrin gecesi Mourmansk'ın şimalinde kâin Kola körfezine Alman bayrağını taşiyan bir gemi girmiştir. Gemiye hiçbir Sovyet pilotu kılavuzluk etmiyordu. Bu gemi, Nevyork limanına mensub ve 5000 ton hacminde ve City of Flint adında bir Amerikan gemisi idi. Evrakına nazaran bu gemi, Mançester'e gidiyordu. Yolda bir Alman kruvazörü tarafından yakalanarak Kola'ya götürülmek üzere içine kruvazör mürettebatından 18 kişi konulmuştur.

Alman mürettebatının ifadelerine göre geminin hamulesi olan traktörler, buğday, meyvalar, deriler ve mum kaçak eşyadan madud bulunuyordu.

Mourmansk bahriye makamatı, gemiyi zapt ve Alman mürettebatını hapsetmişlerdir.

Amerikan sefiri tahkikat yapıyor

Vaşington 24 (a.a.) — Hariciye Nezareti Moskova'daki Amerika sefirile Vaşington'daki Sovyet sefirinden City of Flint gemisinin zaptı hakkında tahkikat yapmalarını istemiştir.

Siyasî mehafil, bu hâdisenin bitaraflık hakkındaki müzakereler üzerinde müsaid bir tesir hasıl edebileceğini beyan etmektedirler.

İdarenin kanun lâyihasının Amerikan gemilerinin harb mıntakalarında sefer etmelerini menetmekte olduğu ve bu suretle bu gibi hâdiselerin tekerrürünün önüne geçilmiş olacağı söylenmektedir.

Resmî mütalealarda çok ihtirazlı davranılmakta ise de Amerikanın Moskova ve Berlin hükûmetleri nezdinde bir teşebbüste bulunacağı tahmin edilmektedir.

Sovyet - Japon müzakereleri

Esirlerin iadesinde müşkülât görülüyor

Moskova 24 (a.a.) «Havas» — Japonya sefiri Togo, dişlerini tedavi ettirmek üzere Berlin'e hareket etmiştir.

Sefir, bu ayın 27 sinde avdet edecektir.

İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre, Mogol - Mançu hududu meselesi hakkında müzakerelere sefirin avdetinden sonra devam edilecektir.

Esirlerin mübadelesi meselesi muhtelit bir komisyon izamı işini tehir etmiştir. Sovyetler yalnız Nomoham hâdisesinde esir edilen Rusların iadesi değil, daha evvel esir alınan ve bilhassa Mançuko arazisinde kaybolan birkaç tayyarecinin de iadesini istemektedirler.

Japonlar bu işlerin birbirile alâkası olmadığı kanaatindedirler. Üsera mübadelesinin müsavat esasına müsteniden yapılmasını istemektedirler ki bu da oldukça müşkül bir iştir.

Sovyetlerin evvelce cereyan eden hâdiseler esnasında esir edilen Rusların da iadesini istemelerine bakılacak olursa Nomoham'da onların Japonlardan daha fazla miktarda sir aldıklarının anlaşıldığı iyi haber alan mahfillerde söylenmektedir.

Sovyet harb gemilerinin ziyareti

Ankara 24 (a.a.) — Haricye Vekilimizi Rusyadan İstanbula getiren Sovyet harb gemisile refakat gemisi memleketimiz sularında üç gün kaldıktan sonra 23 ilkteşrin 1939 da saat 13 te İstanbulu terketmişlerdir.

Hariciye Vekilimizi gemilerinde misafir etmiş olmaktan büyük bir memnuniyet hissettiklerini beyan eden Sovyet bahriyelileri, başlarında süvarileri olduğu halde, İstanbulda ikametleri esnasında şereflerine tertib edilen muhtelif ziyafetlerde hazır bulunmuşlardır. Büyük komşu devlet bahriyelilerinin Türk meslektaşlarile yakından temasta bulunmaları fırsatını temin eden bu ziyafetler Türk - Sovyet dostluğunun samimiyet ve kuvvetini ve iki memleketin bu dostluğa karşı duydukları sarsılmaz bağlılığı gösteren tezhürata vesile teşkil etmiştir.

Haydarabad Nizamı, İngiltereye 100 milyon lira verdi

Londra 24 (a.a.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Hindistanın en büyük devleti olan Haydarabad Nizamı hava harbi için Hava Nezareti emrine nakden 100 milyon İngiliz lirası vermiş ve harb dolayısile Haydarabad devleti haricine çıkacak Haydarabad kuvvetlerinin karşılığı olarak da ayda 11,250 İngiliz lirasını umumî valinin emrine havale etmiştir.

Palandökendeki petrol

Ankara 24 (Telefonla) — Erzurumda Palandöken dağlarında bulunduğundan bahsedilen petrolun vaziyetini tahkik için bir mütehassıs izam edilmiştir.

Çorumda cezaevi hafriyatı sırasında petrola tesadüf edildği bildirilmişti. İktısad Vekâletince Çoruma da bir mütehassıs gönderilmiştir.

Havanada feci bir kaza

La Havane 24 (a.a.) — Bir bezbol ekipini taşıyan bir otobüs, bir dereye yuvarlanmıştır. Beş ölü, on sekiz yaralı vardır.

Cumhur Reisimizin tebrik telgrafı

İnönünün, Ali Çetinkayanın telgrafına verdiği cevab

Ankara 24 (a.a.) — Sıvas vagon ve lokomotif atölyelerinin açılışı münasebetile Münakalât Vekili Ali Çetinkaya ile Cumhur Reisimiz İsmet İnönü ve Başvekil doktor Refik Saydam arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Reisicumhur Millî Şef İsmet İnönünün yüksek huzurlarına

Büyük millî eseriniz olan demiryol siyasetinin yeni ve mühim merhalesi Erzurum istasyonunun açılma töreninden dönerken demiryollarımızın Sıvasta tesis ettiği ve bu kere inşaatı ve montajı hitama eren Vagon ve Lokomotif fabrikasını Erzurum davetlileri ve kesif bir halk kütlesi huzurunda Cumhuriyet hükûmeti adına törenle bugün işletmeye açtık. Keyfiyeti arzederken bu münasebetle de derin tazim ve bağlılıklarımı bir kere daha teyid eylerim.

Münakalât Vekili
A. ÇETİNKAYA

Ali Çetinkaya
Münakalât Vekili

Sıvas Vagon ve Lokomotif fabrikasının açılması haberini sevinçle aldım. Bu mühim eserden dolayı devlet demiryollarını ve sizi hararetle tebrik ederim. Vatanın imarı yolunda yeni muvaffakiyetlerinizin devamını dilermi.

İNÖNÜ

Sayın Bay Refik Saydam
Başvekil

Devlet Demiryolları İşletme idaresinin Sıvasta tesis eylediği vagon ve lokomotif fabrikasının Erzurum hattı açılma töreninden dönmekte olan büyük heyet, Sıvas halkı, hükûmet, Parti, şehir mümessilleri huzurunda Cumhuriyet hükûmeti namına bugün işletmeye açılmış olduğunu saygılarımla arzederim.

Münakalât Vekili
A. ÇETİNKAYA

Ali Çetinkaya
Münakalât Vekili

Çok faydalı bir tesis olan vagon ve lokomotif fabrikasının açılması münasebetile gönderdiğiniz telgraftan çok mütehassis oldum. Teşekkür ve tebrik ederim.

Başvekil
Dr. REFİK SAYDAM

Lord Lloyd, Madridde

Bern 24 (a.a.) — Bund gazetesinin Madriddeki muhabiri bildiriyor:

Lord Lloyd'ın riyasetinde hususî bir İngiliz heyeti dün Madride gelmiş ve Franko ile uzun bir mülâkatta bulunmuştur. Heyet, yarın Londraya hareket edecektir.

Alman - Sovyet ticaret müzakereleri

Moskova 24 (a.a.) — Alman Ajansı bildiriyor:

Halen Moskovada yapılmakta olan Alman - Sovyet iktısadi müzakerelerinin neticesi cümlesinde olarak, Sovyetler tarafından Almanyaya hayvan yiyeceği sevkiyatı hakkında bir anlaşma imza edilmiştir. Bu anlaşma mucibince, bir milyon ton hayvan yiyeceğinin derhal Almanyaya sevkine başlanacaktır.

Hâdiseler arasında

Gökalptan on beş sene sonra

Bugün Ziya Gökalpın onbeşinci ölüm yıldönümü. Üniversite onu merasimle anacak. İç olmazsa on beş sene sonra en büyük hocasının adını hatırladığı için Üniversitenin hafızaya benzer bir fakülte sahibi olduğuna inanalım. Fakat merasimin bir mevlûd okunmasının farkı, orada Gökalpın şahsından eserlerinden bahsedilmesi gibi dalacak bir monografi çerçevesi içde mi kalacak? Üniversite gençlerin yarıdan fazlası Gökalpı okumarştır; çünkü en büyük Türk milliyetçisinin ve en milliyetçi Türk âliminin kitablarından hiçbiri Lâtin harflerile çevrilmediği gibi, mecmua sahifelerinde kalan ve akidesinin özünü taşıyan makaleleri, Arab harflerile bile kab halinde çıkmamıştır.

Türk çağı, Gökalpın ölümünden sonra vekendi ölümünden önce bu vazifesini yapmadı; Üniversite ve Maarif Vekâleti kılını kıpırdatmadı. Genclik ve halk dediğimiz kitlelerin şuurundaZiya Gökalp, kemikleri toprak alında, yazıları mezar toprağından daa çürütücü ve paralayıcı bir ihmalaltında kaybolmuş, Hitit hükümdarından daha efsanevî, Babıali kitabcarının ve sahafların depolarında kana kürekle hafriyat yapılmadıkça eserleri ele geçmiyecek şerefli bir nistehasenin adıdır. İkbal Kitabevini bastığı «Ziya Gökalp ve Çınaraltı» dlı küçük, fakat mevzuuna pek yakından bağlı hatıralar ve sıcak intıbalrla dolu kitabında, Ali Nüzhet Gösel haber veriyor: Ölümünden sora Gökalpın eserlerini basmak ve raymak için bir cemiyet kurulmuş, içbir iş yapmadan dağılmış.

Böyledir. Çünkü herhangi bir millî cemiyetin Türk ocakları gibi kurulması ve dağmaması için başında gene bir Ziya Gökalp lâzımdı.

Bugün Üniversitede toplanan kalabalıktan tek dileğim şu: Yasinler, mevlûdlar, nersiyeler okunduktan sonra dağılmıyınız. Rektörü bulunuz. Ondan Gökalpın bütün eserlerini bastırmak vazifesini bundan fazla ihmal etmemesini veya ettirmemesini isteyiniz. Söz alınız. Rektörün omuzları üstünde, bu davaya karşı, artık mırınkırn edici, savsaklayıcı ve atlatıcı bir idareci kafası değil. en büyük vazifelerinden birini anlıyan tam bir şuur yuvarlağı bulunacak. Bu şuur, Edeliyat fakültesinin üstünden yorganını alacak ve onu Gökalpın hatırası istünde ımızganmaktan kurtaracak Siz de Gökalpı yalnız bugün söz öyliyen hakikatli kılavuzlarile değil, fikirlerinin bütün inşa malzemesi ve kitleleşmiş mimarisile tanıyacaksınız.

Ve tanıyacaşız. Çünkü Ziya Gökalpın bütün yazılarını hiç kaçırmadan takib etmiş olanlar kaç kişidir? İtiraf ederim ki, bu vefalı azlığın içinde ben de yokum.

PEYAMI SAFA

Büyük bayram

Yurdun her tarafında hazırlık var

Ankara 24 (a.a.) — Muhtelif vilâyet ve kazalardan aldığımız telgraflarda Cumhuriyetin 16 ncı yıldönümü münasebetile yapılacak kutlama proğramlarını tespit için teşekkül eden komisyonların devamlı bir surette çalışmakta oldukları bildirilmektedir.

Gene bu telgraflarda bildirildiğine göre, bu güzel vesile ile Gümüşanede 26 eğitmenli köy okulu ile Kala nahiyesinde tam teşkilâtlı ilk okulun ve altmış bin liraya mal olan Halkevinin açılış törenleri yapılacaktır.

Gümüşanenin Torol kazasında da beş sınıflı bir ilk okul ile bu kazanın yedi köyünde inşalarına başlanacak ilk okulların temelleri atılacaktır.

Giresunda Cumhuriyet anıtının ve on dershaneli ilk okulun açılma töreni yapılacaktır.

Kayseride inşaatı ikmal edilmiş olan İsmet İnönü Kız Enstitüsünde tedrisata başlanılacak ve inşaatı 90 bin liraya mal olacak hükûmet konağının temel atma merasimi yapılacaktır.

Trabzonda 150 bin kilo fındık satıldı

Trabzon 24 (a.a.) — Fındık tarım satış kooperatifi dün borsaya arzedilen 150 bin kilo kabuklu fındığı da 14 buçuk kuruştan kâmilen satın almıştır.

Kooperatifin müstahsil lehine olan bu müdahalesi son birkaç gün içinde 11 kuruşa kadar düşen fındığın piyasada 14 buçuk kuruştan alım satımını temin gibi müspet bir netice vermiştir.

Büyük davalar

Asyada vaziyet

Yazan: *ANDRE DUBOSCQ*

Şanghay'dan gelen bir telgrafname, geçenlerde Sovyet Rusya hükûmetinin Şanghay, Tiençin ve Pekin'deki konsoloshanelerinin kapatılmasını emrederek Japon nüfuzunun hâkim olduğu bu şehirlerdeki menafiinin himayesini Norveçe tevdi etmiş olduğunu bildirmişti.

Çin gazeteleri, bu kararı Sovyet Rusyanın Tchoung-King'in millî Çin hükûmetile tesanüdünün bir delili olarak göstermekte idi. Filvaki ayni zamanda Çin ordusuna Sovyetler tarafından erzak, levazım ve mühimmat verilmekte olduğu istihbar edilmişti ve aramızdan bazı kimseler, bunu Rusyanın şarka doğru ittisamın delili addediyorlardı. Bunlara göre bu hareket, bu sıralarda pek çok bahsedilmiş olan Rusyanın Asyada Japonyaya karşı yapmakta olduğu bir şaşırtma hareketi idi.

Fakat hiç birşey, bu mütaleanın sıhhatini temine müsaid değildir. Bu hareket, Japonların Sovyet - Japon münasebatının ıslahı için ileri sürmüş oldukları şarta bir cevab da telâkki olunabilir. Rusların Çine her türlü muavenetten fariğ olmalarından ibaret olan bu şart Sovyetlerce kabul edilmemiştir.

Her halde bazılarının tahmin ettikleri şekilde Rusyanın Asyada bir şaşırtma hareketi yapmakta olduğuna inanmak hiç olmazsa mevsimsizdir.

En ziyade kuvvetli görünen ihtimal, Rusların hemen hemen Baltık memleketlerile yaptıkları gibi Çin ile münasebetlerini ıslah için fırsattan istifade etmiş olmalarıdır.

Çin gazetelerinin yazdıklarına ve bazı Çin mehafilinin temayüllerine rağmen Tchoung-King hükûmetinin Ruslar tarafından teklif edilmiş olan yardıma hududsuz bir itimad göstermemekte olduğunu söylemek doğru olur. Meselâ Sovyet Rusyanın bir teşebbüsünün, Sin-Kiang'a ve Çin Türkistanına vaz'iyed etmek teşebbüsünün Tchoung-King hükûmeti tarafından bir teşriki mesai mukaddemesi addedilmesine imkân yoktur.

Bundan başka Tchung-King'in İngiltere aleyhinde yapılan bir manevrada Ruslarla mesai yapıp yapmıyacağı da suale şayan görülebilir.

Çin - İngiliz münasebatı boyuna tahavvüllere uğramaktadır. Çinlilerin kalbinde İngilizlere karşı sempati ve nefret birbirine kolayca halef olmaktadır. Bu iki cereyanın ne birinde, ne ötekinde hiçbir zaman çok açık ve çok kat'i bir mahiyet görülmemektedir. Meselâ bu sıralarda Tchung-King hükûmetinin Yunnan'ı Birmanya'ya bağlıyacak bir demiryolu inşası için İngilterede bir istikraz akdi için yapmış olduğu teşebbüsün akamete uğramış olmasına rağmen bu husus için bugün yarın tekrar İngiltereye başvurulması ve İngilterenin muvafakat cevabı vermesi ihtimali bakidir.

Şu halde bu noktada ihtirazî bir kayıdda bulunmak zarureti vardır. Bugün bile, Japonya ile ihtilâf halinde bulunmasına rağmen Çin, tamamile ve kayıd ve şartsız olarak Sovyet Rusyanın yanıbaşında bulunamaz. Diğer taraftan muhasamatın başlangıcında Rusyadan, onun malzemesinden, onun tayyarelerinden, kadrolarından çok şeyler ümid etmiş olan birçok Cinliler, hayal inkisarına uğramışlardır. Bu hal, daha dün Maresal Tchiang-Kai-Chek'e Japonları tardetmek için Çinin kendisine, yalnız kendisine güvenmesi lâzım gelmekte olduğunu söyletmiştir. Filhakika Sovyet Rusya, Çinlileri kurtarmak için Japonyaya karşı geniş mikyasta bir harekete atılmak niyetini hiç bir zaman göstermemiştir.

Hatırlardadır ki Blücher, namı diğer Gallen, Uzakşarktaki Rus ordusunu Japonyaya karşı sevketmeğe Kremlin'i iknaa çalıştığı zaman hemen Moskova'ya çağırılmış, yerine başkası tayin edilmiş ve o zamandanberi kendisi ortadan kaybolmuştur.

Hulâsa, ne Çinlilerin, ne de Rusların harekâtı yüzünden iki millet arasında ve, tekrar edelim, bilhassa İngilterenin zararına olmak üzere bir musademe vukuu muhtemel görünmemektedir.

Hiç şüphesiz Japonyanın antikomintern misakının bozulması muvacehesindeki ademi tasvibini öğrenmekten bir zevk duymuş değildir; Çin, Fransa ile İngilterenin, Japonyayı Almanyanın yüzde yüz dostu addetmelerine şahid olmayı tercih ediyordu; fakat reaksiyonları, hususî görüşmeler sahası haricine çıkmamış ve bunlar hakkında resmî hiç birşey ifşa edilmemiştir.

Malûm olduğu veçhile Çinliler, ince diplomattırlar ve dünyanın bugün geçirmekte olduğu hâdiseler arasında onların bu şöhretlerini zayi edecekleri beklenilemez. Kendilerile Japonlar arasındaki muhasamat devam etmektedir. Zaman zaman Tchiang-Kai-Chek, bir nutuk irad ederek Avrupa ihtilâfına telmihlerde bulunmaktadır, fakat sözlerinden hiçbiri, bu babda sarih bir niyete delâlet edecek mahiyette değildir.

Hiç şüphesiz Avrupa harbi uzun müddet devam ettiği, bilhassa Ruslar Asyada bir şaşırtma hareketi yaptıkları takdirde Çinlilerin bu hattı hareketlerini muhafaza etmeleri müşkül olacaktır. Fakat Çinliler ferasetli diplomatlar olduklarından bugünden o zamana kadar projeleri ve niyetleri ne olduğunu asla meydana vurmamaktadırlar. Çinliler, bekliyecekler, müşahede edecekler, tarassudda bulunacaklardır.

André Dubosçq

Cezası kısmen affedilen mahkûm

Ankara 24 (Telefonla) — Adam öldürmek suçundan 16 sene ağır hapis cezasına mahkûm ve hapisanede 15 sene kadar yatmış olan Macid oğlu Zekinin geri kalan cezası malûliyetine binaen affedildi.

Bir tayin

Ankara 24 (Telefonla) — İkinci Umumî Müfettişlik Adliye müşaviri Tahsin 90 lira maaşlı Mahkemei Temyiz komisyonu azalığına seçildi.

Kömür sarfiyatı ve stoklar

Ankara 24 (Telefonla) — Günden güne artmakta olan memleket kömür ihtiyacının mevcud stoklara ve dahilî istihsalâta göre, tanzimi için bazı tedbirler alındı. Bu cümleden olmak üzere umumî, mülhak ve hususî bütçelerle idare olunan dairelerde ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası bu daireler tarafından konularak kurulmuş olan bütün teşekkül ve müesseselerde mahrukat azamî tasarrufla kullanılacak, teshin vasıtaları yerine göre hararet 19, 20 dereceyi geçmiyecek surette ayarlanacak ve bu derecenin idamesi temin edilecektir.

Teshin için muktazi mahrukatın tedarikinde de bu esas gözönünde tutulacaktır.

Diğer taraftan sömikok teslimi taahhüdünde bulunmuş olanlar Karabük koku teslim ederek taahhüdlerini ifa edebileceklerdir.

Resmî daire ve müesseseler taahhüdlerin bu suretle ifasını kabul etmeğe mecburdurlar.

Dünya altınları Amerikada

Vaşington 24 (a.a.) — Maliye Nezaretinden bildirildiğine göre Amerikanın elinde bugün dünya altın mevcudunun üçte ikisi yani 17 trilyon dolarlık altın bulunmaktadır. Bunun sebebi muhtelif memleketlerden sermayenin Amerikaya kaçmış olmasıdır.

Malatya elektrik idaresi

Malatya 24 (a.a.) — Şehir meclisi yaptığı fevkalâde toplantıda Belediyenin hissedar bulunduğu elektrik şirketinin, şirket elinde bulunan hisselerinin satın alınmasına karar vermiştir. Bu hisseler istikraz suretile mübayaa edilecek ve böylece Malatya elektrik şirketi tamamen şehir idaresine intikal eylemiş olacaktır.

Hatayda nüfus tahriri başladı

Antakya 24 (a.a.) — Bütün Hatayda nüfus tahriri başlamıştır. Tahrir işleri 25 gün devam edecek ve bu suretle bütün Hatay halkı nüfusa kaydedilmiş olacaktır.

Diğer taraftan meb'us seçimine başlangıç olmak üzere önümüzdeki perşembe günü bütün Hatayda ikinci müntehib seçimi yapılacaktır.

Dikilide yeni zelzele

İzmir 24 (a.a.) — Evvelki gün ve dün Dikilide orta şiddette iki zelzele daha olmuştur. Dün Kemalpaşa kaza merkezinde bir zelzele olmuş ve on beş saniye devam etmiştir.

Ankara radyosunun İngiltere için yapacağı neşriyat

Ankara 24 (a.a.) — Türkiye ve Ankara radyoları İngiltere radyo idaresinin talebi üzerine bu idarenin İngilteredeki muhtelif postaları tarafından alınarak rö-transmisyon suretile İngilterenin ve dolayısile dünyanın her tarafına yayılacak olan hususî bir Türk müziği programı tertib edilmiştir.

25-10-1939 çarşamba günü saat tam 18-25 te başlıyarak tam 19 da bitecek olan bu program, gerek 1648 metre 182 kilosikl uzun dalga, ve gerekse 31 metre 70-9465 kilosikl kısa dalga postalarımızla neşredilecektir.

Tallin'den ayrılan Almanlar

Kopenhag 24 (a.a.) — 4,000 Alman Tallin'den hareket etmişlerdir. 6,000 den fazla Alman da yarın hareket edecektir.

HEM NALINA MIHINA

Büyük eserin azameti

Erzurumun bayramına iştirak eden bahtiyarlar arasında, ben de vardım. Ankaradan Erzuruma kadar uzanan ve yüzde yüz Türk olan demiryolunda yaptığım bu seyahate aid duygularımı bir tek kelime ile ifade edebilirim: Hayranlık.

Şimdiye kadar demiryollarımız için birçok yazı yazdım; onları harita üstünde tetkik ettim; kilometrelerini ölçtüm; bu çelik şebekenin memleket için, ne büyük bir kudret kaynağı olduğunu, dilimin döndüğü kadar anlatmağa çalıştım. Fakat büyük eserin azametini ancak, bu son seyahatimde, hattın Sıvas - Çetinkaya - Erzincan - Erzurum kısmını gözlerimle gördükten sonra takdir edebildim.

Bu demiryolunun güzergâhı, birçok yerlerde «kuş uçmaz kervan geçmez» sözünü tamamile ifade eden çetin, sarp kayalıklardan mürekkeb ve mağrur başları göklere doğru yükselen heybetli, dağlar arasından geçiyor. Burada Türkün azmi, sert kayaları devirmiş, ulu dağları delmiş, coşkun nehirleri aşmıştır. Şimdiye kadar, bir hayli seyahat ettim. Hiçbir yerde, bu kadar haşin, bu kadar yol vermez bir tabiat görmedim. Dün, buralarda bir katır yolu bile yoktu, bugün iki muazzam lokomotifin çektiği uzun bir tren geçip gidiyor. Tünel, yarma, köprü viyadük denilen sınaî eserler, durmadan birbirini takib ediyor. Her beş dakikada, her iki dakikada bir uzun bir tünele dalıyorsunuz; bu dehlizin karanlığından çıkar çıkmaz, ya iki tarafı da kayalık, yahud da bir tarafı kaya, bir tarafı uçurum yarmaların arasına dalıyorsunuz; sonra, ayaklarını Fıratın yıkadığı muhteşem bir viyadükten geçiyorsunuz; arkasından, nehrin bir kıyısındaki kayalardan öteki kıyısındaki tünele kadar uzanan azametli bir demir veya beton köprüden aşıyorsunuz.

Tunanın asırlarca gemilere yol vermiyen meşhur Demirkapı geçidi Fıratın boğazları yanında bir ova gibi düz kalır. Sıvas - Erzurum demiryolu birçok yerlerde yabani keçilerin bile geçemiyeceği dimdik kaya kütleleri halinde, nehrin sularına kadar inen sarp yamaçları yararak, oyarak, delerek geçmektedir. Bütün bu yolu, hiçbir ecnebi mühendisinin yardımı olmadan, Türk fenni, Türk mühendisi yapmıştır. Fakat, bu harikalı yolu yapmak için yalnız mühendisin fenni de kâfi değildir. Eğer, herhangi birimiz, daha evvel, bilmem nasıl bir mucize ile oralardan geçmek imkânını bulmuş olsaydık «burada demiryolu yapılamaz!» hükmünü vermekte asla tereddüd etmezdik. Türkün azmi «yapılamaz» ı yapmıştır. Arkadan dolaşmak suretile dağların tepelerine çıkan Türk, beline doladığı halatlarla aşağı sarkmış ve böylece korkunc uçurumlara düşüp parçalanmak pahasına bu yolu yapmıştır. Türk mühendisinin, ustasının, işçisinin ve amelesinin ölümü hiçe sayan azmi, fen ve teknikle birleştiği içindir ki bu harikayı yaratmak mümkün olmuştur. Dün, 45 günde bin zahmet ve meşakkatle varılan Erzuruma, bugün 45 saatte rahat rahat gidiyoruz. Bugün, artık dünkü zahmet ve dehşetin yalnız manzarası ve hatırası kalmıştır.

İstanbuldan Erzuruma kadar 1726 kilometre tutan bu demiryolunun Sıvas - Çetinkaya - Erzincan - Erzurum kısmını görmedikçe, hiç kimse, «yurdu çelik ağlarla örmek» siyasetinin azametini anlıyamaz. Cumhuriyet devrinde yapılan demiryolları, 3191 kilomtre, satın alınan ve yeni baştan tamir edilen eski hatlarla beraber bütün hatlarımız 7367 kilometredir. Fakat, bu yolları görmeyince ne 3191, ne de 7367 rakamı, eserin mucize derecesine varan büyüklüğünü asla ifade edemez.

Demiryollarımızın büyük başarıcisi İsmet İnönü ile onun gösterdiği gayeye doğru azimle yürümüş olan Ali Çetinkayayı, ve diğer arkadaşlarını bütün Türk nesilleri hürmet ve minnetle anacaklardır. Bu yollarda çalışanlar, Amasyada, elindeki külünk ile dağları yarmağa çalışan Ferhadın efsanesini hakikat haline getirmişlerdir.

Polonyanın altınları Pariste

Paris 24 (a.a.) — *Paris Soir*'ın yazdığına göre 70 tonluk Polonya altını bugün Parise gelmiştir. Bu altın Rumanya - Türkiye ve Akdeniz yolile uzun bir sefer yapmıştır.

İki Rumen jandarması yaralandı

Bükreş 24 (a.a.) — Sarsanlar köyü civarında Bulgar komitacıları iki Rumen jandarmasını ağır surette yaralamışlardır. Tahkikata başlanmıştır.

Yenişehirde kültür faaliyeti

Yenişehir (Hususî) — Bu sene bilhassa köylerimizde kültür faaliyeti artmıştır. Kasabada yapılmağa başlanan büyük bir ilkmektebden başka hemen hemen her köyde yeni yeni mektebler yapılmıştır ve çocuklarımız okumaktadır. Bazı köylerde ise muallim kadrosu fazlalaştırılmış ve idareleri pansiyon şekline sokulmuştur. Civar köyler çocuklarının orada yeyip yatmaları temin olunarak beşinci sınıfı okuyabilmektedirler. Gönderdiğim resim Söylemiş köyünün mektebini göstermektedir.

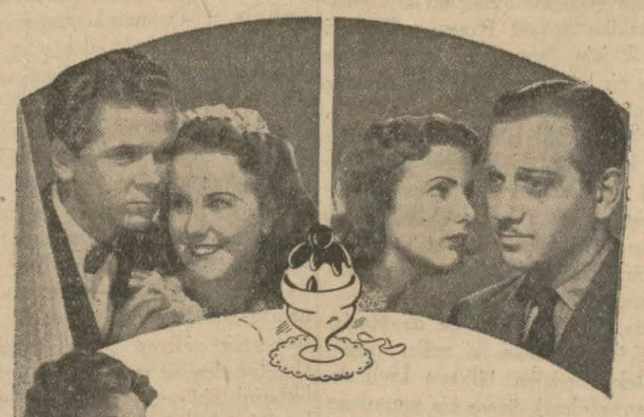

BU AKŞAM
SÜMER SİNEMASINDA
DEANNA DURBİN'in
MELVYN DOUGLAS - JACKİE COOPER
ve 11 yıldız ve 5 orkestranın iştirakile yaratılan
FRANSIZCA SÖZLÜ
1939 şaheseri
ILK Uyanış
Güzel ve mükemmel filminin ilk iraesi münasebetile
AŞK VE ŞARKI GALASI...
GENCLİK ve MUSİKİ GALASI...
Yerlerinizin evvelden aldırılması rica olunur Tel: 42851

BUGÜN
MİLLÎ ve ALEMDAR
MİSTER MOTONUN SON KOZU
On binlerce kişi tarafından seyredilen ve daha kalabalık halk kütlesi tarafından görülmek istenilen bir şaheser.
KANATLI İNSANLAR
Bugünkü harbin en kuvvetli silâhını temsil eden dehşet ve heyecan içerisinde seyrolunacak bir film.

Bugün matinelerden itibaren **AZAK ve FERAH** Bugün matinelerden itibaren
1 - KEŞİF ALAYI Ingiliz - Rus Krım muharebesi TÜRKÇE
Sayısız milyonlar... Kasırga gibi dünyayı saran ordular... Şimşekler gibi ülkeler aşan kahramanların muzafferiyet destanı (Misli görülmemiş harikalar filmi)
II - CESUR POLİSLER Amerikanın ölüm kaynağı gangsterlerile en modern kuvvetlerin kanlı savaşı.
AZAK'ta Bugün FERAH'ta

BUGÜN MATİNELERDEN İTİBAREN
YILDIZ Sinemasında
2 büyük film birden
Milyonerler Revüsü
Zevk ve neş'e ile geçecek saatler temin eden bir şaheser
Ayrıca: BASKIN
VİCTOR Mc. LAĞLENİN en güzel filmi

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden:

İkinciteşrin ayı içinde İstanbul ve Ankarada Türk Hava Kurumu tarafından amatör tayyare modelcileri arasında teşvik müsabakaları tertib edilecektir.

Müsabakalarda üç esas göz önünde tutulacaktır:

1 — Beynelmilel havacılık teşekkülünün şartlarına uygun lâstik motörlü modeller arasında, el ile havalandırma ve modelin kendi kendine yerden kesilerek havalanmasına göre iki seri.

a — Mesafe

b — Zaman müsabakaları.

2 — Beynelmilel havacılık teşekkülünün şartları dışında kalan küçük ve büyük olarak tasnif edilecek iki seri lâstik motörlü modeller arasında.

a — Mesafe

b — Zaman müsabakaları.

3 — Modellerin iyi yapılmaları yani işçilik bakımından müsabaka.

4 — Her müsabakada birinci, ikinci, üçüncü seçilecek ve bunlara kıymetli mükâfatlar verilecektir.

5 — Fazla malûmat istiyenler İstanbul Türk Hava Kurumu Şubesinde Türkkuşu İspekterliğine müracaat etmelidirler. (8682)

BU AKŞAM **MELEK** Sinemasında
Başlayacak olan senenin EN GÜZEL FİLMİ
ÇIKMAZ SOKAK
Şaheserini yaratan kıymetli artistler:

CORINNE LUCHAIRE - ANNIE DUCAUX
DİKKAT: Bu akşam için loca kalmmıştır. Numaralı koltuklar bugün sabahtan itibaren alınabilir.
Programa ilâve olarak:
TÜRK - FRANSIZ - İNGİLİZ
Anlaşması - Ankarada yapılın imza merasimi

Cumhuriyet bayramı şerefine görülmemiş bir sinema programı
Yarın gündüz matinelerden itibaren
LÂLE Sinemasında
Şimdiye kadar görülen tekmil komiklerin en kuvvetlisi
Amerikanın en meşhur komiği lâstik ağzı
JOE. BRAWN'ın yarattığı neş'e fırtınası
TÜRKÇE
POLO ŞAMPİYONU
Bütün İstanbul gelecek... Tekmil halk katılacaktır...
Ayrıca. Senenin en fevkalâde Gangster filmi
Fransızca
ÖLÜM HARBİ
HUMPHREY BOGART - GEORGES BRENT
Hususî ilâve: En son gelen Metro Jurnal'da - İngiliz askerlerinin Fransaya nakli ve hududa sevki - Fransız ordularının Alman topraklarına girişi - Cephede tayyare harekâtı ve harb haberleri

Heyecan, macera ve sergüzeşt filmleri seven muhterem müşterilerin nazarı dikkatine:
ŞANDU
Çin Mahallesinde

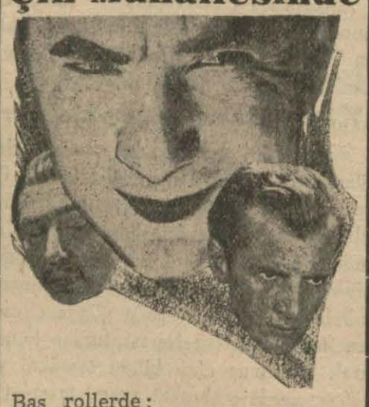

Baş rollerde:
BELLA LUGOSİ
(Tarzan kahramanı)
HERMAN BRİX
Esrar engiz Çinin müthiş maceraları
BUGÜN
Matinelerden itibaren
ALKAZAR
Sinemasında başlıyor.

Şehzadebaşı
TURAN Tiyatro ve sinemasında
Her akşam Tiyatro, Sinema, Varyete, Hokkabaz
Bu akşam San'atkâr NAŞİD'in en gülünç oyunlarından
HABBE MOLLA Komedi 3 perde.
Avrupanın en büyük hokkabazı (PANGALI) Bu akşam Beygiri halkın gözü önünde sahnede gaib edecek
Sinemada iki büyük filim birden
BAY ÇETİN UÇAN
Adamlar Diyarında
MANUEL KING
Mayerling Faciası
CHARLES BOYER - DANIELLE DARRIEUX
Sinemada On ikiden itibaren davamlı matineler

Pangaltı AKIN Sinemasında
Büyük Bayramımız şerefine
ZENDA Mahkûmları
Ronald Colman - Madlen Carol
3 MODERN KIZ
DEANNA DURBIN
Gündüz ve gece 8.45 de 2 film birden

İZMİR'de
YENİ Sinemada
LOREL - HARDİ
HARBE GİDİYOR
Türkçe Sözlü Film
Başladı.

Senenin ilk büyük Türk filmi
ALLAHIN CENNETİ
Baş rollerde: Münir Nureddin - Hazım - Feriha Tevfik - Behzad - Halide - Muammer - Hâdi - Suavi - Gülseren Sadak
Yarın akşam İPEK ve SARAY sinemalarında
Biletlerin bugünden aldırılması rica olunur.

RADYO

Bu aksamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUGU			
	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs	20 Kw.

12,30 program ve memleket saat ayarı - 12,35 ajans ve meteoroloji haberleri - 12,50 Türk müziği (Pl.) - 13,30 - 14 müzik (küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın) - 18 program - 18,05 memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri - 18,25 Türk müziği. İngiltere radyo daresinin talebi üzerine İngiltereye ithaf olunmuş olan bu program, mezkûr idarece rö-transmisyon suretile naklen neşredilecektir - 19 Türk müziği: Karışık program - 19,25 konuşma (ormanlarımızı tanıyalım ve koruyalım) - 19,40 Türk müziği (fasıl heyeti) - 20,20 temsil - 20,50 konuşma (haftalık posta kutusu) - 21,10 müzik (Riyaseticumhur bandosu - Şef: İhsan Künçer) - 22 memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat) - 22,20 serbest saat - 22,30 müzik (cazband - Pl.) - 23,25-23,30 yarınki program ve kapanış.

TEŞEKKÜR

Annemiz ve kayınvalidemiz Bankoğlu Mustafa kaptan refikası Emine Münevverin vefatı dolayısile, cenazesinde bulunanlara, mektubla, telgrafla ve bizzat taziyetlerini lûtfetmek suretile teessürlerimize iştirak ve bizleri teselli eden dostlarımıza ayrı ayrı teşekkür etmeğe ıztırabımız mâni olduğundan bu hususta gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Kızları: Fikret, Fevziye, Seniha, Hasene Nimet. Damadları: Salih Ergüner, Şükrü Pala, Vasıf Özerdem, Ekrem Güçlüer

ÖLÜM

Sabık Sadırazam Mareşal Salih, kısa bir rahatsızlıktan sonra Ramazanı şerifin 11 inci salı günü rahmeti rahmana kavuşmuştur. Cenazesi bugünkü çarşamba günü Göztepedeki köşkünden saat dokuz buçukta Kadıköye ve oradan da motörle on buçukta Sirkeciye naklolunacak, cenaze namazı öğleyi müteakib Beyazıd camiinde kılındıktan sonra vasiyeti üzerine Eyübdeki aile kabristanına defnedilecektir.

Marhuma Allahtan rahmet diler, kederli ailesine taziyetlerimizi sunarız.

***

Merhum muallim Abdullah Vehbi Firatlının refikası ve Hicabi Firatlı, Rikâbı Firatlı, Muzaffer Firatlının anneleri Bayan Nezire Firatlı vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğleyi müteakib Fatih camiinden kaldırılarak Edirnekapıdaki aile kabristanına defnedilecektir.

***

YORDAN İ. AYANOĞLU
(Manifaturacı)

vefat etmiş olduğundan cenaze merasiminin 25 birinciteşrin 939 bugünkü çarşamba günü Taksim Ayia Triyada kilisesinde icra olunacağı teessürle ilân olunur.

İstanbul, 25 birinciteşrin 939

İşbu ilân hususî davetiye yerine kaimdir.

Cenaze levazimatı N. Pistof Tel: 44236

Fotograf sergisi

Beyoğlu Halkevinden:

1 — Şubat ayı içinde Evimizde fotoğraf sergisi açılacaktır.

2 — Bu sergiye yalnız amatörler iştirak edebilecektir.

3 — Derece alan eserlere Evimizce mükâfat verileceği gibi bu eserler nisan 940 ayı içinde Ankarada açılacak olan umumi fotoğraf sergisinde de teşhir edilecek ve orada da derece aldığı takdirde genel sekreterlikçe mükâfat verilecektir.

4 — Sergiye iştirak edecek amatörlerin tafsilât almak üzere Evimize müracaat eylemelerini rica ederiz.

Konferans

Şişli Halkevinden:

27 birinciteşrin cuma akşamı saat 21 de Şişli Halkevinde edebiyat öğretmeni Muvaffak Benderli tarafından (Tevfik Fikret ve son münakaşalar) mevzulu bir konferans verilecek ve Fikretten parçalar okunacaktır. Herkes gelebilir.

Genclik gazetesi

Üniversitenin tatili sebebile bir müddet intişar etmiyen, Üniversiteli genclerin çıkardıkları Genclik Gazetesi, Cumhuriyet bayramından itibaren haftalık olarak çok güzel bir şekilde intişara başlıyor.

RAŞİD RIZA
E. SADİ TEK
TİYATROSU
Bu gece Bakırköy Miltiyadi sinemasında
TAŞ PARÇASI
Ayrıca: Vodvil
Numaralı biletler gündüzden satılmaktadır.

HALK OPERETİ
Bu akşam 9 da
Yeni operet
Kadınların Beğendiği
Yazan: Mahmud Yesari
Fiatlar: 50, 35, 25

Ribbentrop'un nutku

(Baştarafı 1 inci sahifede)

kaşa edildi. Bu teklifler Lehliler tarafından hiçbir zaman reddedilmedi. Fakat dahilî müşkülâttan bahsedilerek daha itina ile tetkiki lüzumu ileri sürüldü ve Polonyanın da iki memleket arasındaki münasebatı normal hale koymak istediği bildirildi.

Ayni zamanda Polonyadaki Almanlara çok fena muamele edildi. Varşovadaki Alman sefareti önünde nümayişler yapıldı. 21 mart 1939 da Varşovanın nazarı dikkatini celbe mecbur kaldık. Yukarıda mevzuu bahs tekliflerimizi bu vesile ile de tekrar ettik. Ayni zamanda Bek resmen Berline davet edildi. Fakat 26 martta verdiği mektub tam bir reddi. Sefir, Danzingin iadesi hakkındaki Alman plânlarının tatbikinin Polonyaya karşı bir harb demek olacağını bildirdi. Bekin Berline gelmesi için yaptığımız davet reddedildi. Führerin civanmerdane tekliflerinin bu suretle reddedilmesini o gün hayretle karşılamıştık. Fakat şimdi muamma halledildiyor. Kulisin arkasında İngiltere vardı. Şimdi biliyoruz ki o zaman İngiltere ile Polonya garanti meselesini müzakere etmekte idiler.

Von Ribbentrop, Polonyanın hududlarda aldığı tedbirleri ve hatta Almanya bir tek adamı bile seferber etmemişken, seferberlik yaptığını ve bütün bunların Polonyanın hattı hareketindeki değişikliği gösterdiğini kaydeyledikten sonra bu tedbirlerin vahim neticesini Leh sefirinin gözü önüne koyduğunu hatırlatmış ve bu suretle altı ay Hitlerin âlicenabane tekliflerinin muteber tutulduğunu, buna mukabil Polonyanın tethiş hareketine devam ettiğini ve nihayet Lehliler Alman topraklarını da geçince Führerin buna silâhla mukabeleye karar verdiğini söylemiştir.

Üç hafta sonra mücadele bitmiştir. Şimdi Almanya hakikî şartlara uyan yeni bir organizasyon yapılmasına ihtimam edecektir. Doğu Avrupasında sükûn, nizam ve barışın muhafazası şimdi Almanya ve Rusya tarafından garanti edilmiştir.

Hariciye Nazırı, bundan sonra, Alman haricî siyasetinin daima Versailles muahedesinin ortadan kaldırılmasına matuf bulunmuş olduğunu hatırlatmış, bu muahedenin son tadiline kadar bütün tadillerinin kan dökülmeden yapılmış bulunduğunu, Führerin garb demokrasilerinin hayatî menfaatlerine dokunmadığını kaydeylemiş, buna rağmen bilhassa İngilizlerin daima muhalefetile karşılaşmış ve her defasında Hitlerin Fransa ve İngiltere ile normal münasebata girişmek için tekrar tecrübeler yaptığını bildirmiştir.

Nazır bu bahiste, 1933 te Daladye ile iyi münasebat ve silâhsızlanma hakkında tasavvur edilen mülâkatı, Hitlerin Fransa ile anlaşmak arzusunun Daladye tarafından son dakikada reddedildiğini birkaç hafta sonra da Başvekillikten çekilmiş bulunduğunu, sukutunun sebebi hiç şüphesiz İngiltere oluğunu hatırlatmış, bundan sonra Führerin İngiltere ile anlaşmak için yaptığı müteaddid teşebbüsleri, bilhassa deniz anlaşması, Holanda, Belçika ve Fransanın bütünlüğü, İngilterenin dünyadaki menfaatlerine riayet meselesi ve hatta iki memleket arasında tedafüi ve tecavüzî bir ittifak akdi hakkında Führer namına kendisi tarafından İngiltereye yapılan tekliflere işaret eyledikten sonra Almanyanın başka memleketlerle de nasıl ayni suretle yaklaşmaya çalıştığını ve muvaffak da olduğunu anlatmıştır.

İşte bu suretledir ki, İtalya ile Akdenizde ve Japonya ile Uzak doğuda samimî ve hakikî bir dostluk teessüs etmiştir. Az zamandanberi Sovyetler Birliği de Almanya dış politikasının dostları arasında yer almış bulunmaktadır. Bu dostluğun derin olması için bütün tedbirler alınmıştır. Bu iki devletin hayat sahaları bir birine temas etmekte, birbirini kesmemektedir. İki devlet arasında her hangi bir toprak ihtilâfı ebediyen bertaraf edilmiştir. Ekonomik icablar ideal bir surette birbirini tamamlamaktadır. Mübadele pek yakında kemal noktasını bulacaktır.

Von Ribbentrop bundan sonra Sovyet-Alman paktını ehemmiyetsiz göstermek için İngiltere tarafından yapılan propagandayı kaydeylemiş, müteakiben Alman yanın Amerika ile münasebetlerine geçerek iki memleket arasında hiçbir ihtilâf mevcud olmadığını fakat Almanya Monroe kaidelerine riayet ettiği halde İngilterenin riayet etmediğini söyledikten sonra harbin mes'uliyeti meselesine temas ederek bu nokta üzerinde uzunuzadıya durmuştur.

Bütün dünya kani olmuştur ki, Fransız milleti bu harbi istememiştir. Fransız milleti bugün de yarın da harbden ziyade sulhu ister. Fakat harb kendisine İngiltere tarafından ve Fransız hükûmeti tarafından dikte edilmiştir.

İngiltereye gelince, Alman Hariciye Nazırı şimdiki İngiltere hükûmetinin bu harb snelerdenberi gizlice ve metodlu bir şekilde hazırladığına dair delillere malik olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

« — Dünyanın büyük bir kısmı, Münih konferansının Çemberlayn'in bir barış eseri zannetmiştir. Bu büyük bir yanlıştır. İngiltere Çekoslovak hükûmetine yardım etmiş ve bu suretle kendi müdahalesi olmadan kolaylıkla halledilebilecek olan bir meseleden bir Avrupa buhranı ortaya çıkarmıştır. Son dakikada Münihte yaptığı şeyle hatasını kısmen tamir etmiştir. Bunu neye yapmıştır? Bu suale Çemberlayn İngiltereye döner dönmez söylediği nutuk cevab verir. Çemberlayn, Londraya bir elinde defne dalı, diğer elinde muazzam silâhlanma programı olduğu halde dönmüştür. Çemberlayn Münihe harbe mâni olmak için değil, harbi temin için gelmiştir. Çünkü o zaman İngiltere hazırlanmış değildi.

İngiltere hazırlandıktan sonra Polonyaya garanti vermiştir. Bu garanti ancak Almanya aleyhine müteveccih bulunuyordu. İngiltereyi alâkadar eden birşey Polonyanın bütünlüğü değil, kendisine lâzım olan silâhlı yardımdı. Garantiden maksad da harb vesilesi bulmaktan ibaretti. Bundan sonrası malûmdur. Bugün bildiğimiz şey, İngilterenin Polonyaya tarzı hal bulmasını tavsiye edecek yerde onu taarruz hareketlerine teşvik ettiğidir.

Nazır, bundan sonra İngilterenin Mussolini tarafından 2 eylûlde yapılan müsalemet teklifini reddeylediğini hatırlatmış ve bunun İngilterenin fena niyetine delil olduğunu bildirerek İngiliz hükûmetinin hakikî maksadının Almanyanın imhası olduğunu söylemiştir.

Bu münasebetle İngiliz haricî siyasetinin sebeb ve amillerinden bahseden Ribbentrop, Almanyanın dünyaya hükmetmek isteği hakkındaki iddiayı «görülmemiş, işitilmemiş bir yalan» olarak tavsif eylemiş, «Dünyada İngiliz bayrağının dalgalanmadığı bir kıt'a mevcud olmadığına göre» bu tahakküm muahazesinin İngiltereye müteveccih olabileceğini söylemiştir.

Hitler, Alman politikasının çok mahdud gayelerini tekrar eylemiştir: Alman milletinin tabiî hayat sahası içinde hayat ve istikbalinin temini.

Almanyanın Avrupada tarsini işi bitmiştir. Versay haksızlığı bertaraf edilmiştir. Doğuda yapılan yeni sureti tesviye ile Almanya müstakbel nesilleri için bir kolonizasyon sahasına malik bulunmaktadır. Şimdi Almanyanın şimalde, doğuda, cenubda ve batıdaki hududları kat'idir. Alman müstemlekelerinin avdeti yani büyük bir millete lâyık olduğu veçhile tabiî müstemleke faaliyeti müstesna olmak üzere Almanyanın İngiltere ve Fransadan istiyeceği hiçbir şey yoktur. Hitler bu suretle Avrupada istikrar şartları temin etmiştir. Fakat tam böyle bir sıradadır ki, İngiltere iki millet arasında bir ölüm harbi ilânının zamanı olduğuna karar vermiştir.

Nazır, bundan sonra, İngilterenin hiçbir tarafta hiçbir zaman vaidlerini tutmadığını iddia eden beyanatta bulunmuş ve Çemberlayn'in son nutkunun Hitler tarafından uzatılan barış elini kat'î surette reddetmiş ve buna binaen mes'uliyet deruhde eylemiş olduğunu kaydeylemiş ve Alman milletinin bundan böyle bütün kuvvetile sonuna kadar mücadeleye azmetmiş bulunduğunu bildirmiştir.

Londrada akisler

Londra 24 (Hususî) — Salâhiyettar mehafilde Von Ribbentrop'un nutku Nazi şefleri tarafından evvelce irad edilen nutuklardan farksız addedilmekte ve Alman Hariciye Nazırının da hakikatleri tahrif ettiği tebarüz ettirilmektedir. Bu meyanda İngiliz garantisinin Alman - Sovyet paktının akdinden sonra verildiğini, İngiliz hükûmetinin harbin önünü almak için son dakikaya kadar çalıştığını fakat Hitler'in harbe karar verdiği için bütün sulh tekliflerini reddettiği ehemmiyetle tebarüz ettirilmektedir.

Berlin, tekzib ediyor

Berlin 24 (a.a.) — Yarıresmî menabiden bildirildiğine göre, Hitler'in son günlerde enternasyonal vaziyete dair Hariciye Nazırile fevkalâde ehemmiyeti haiz konuşmalar yaptığı hakkında yabancı memleketlerde dolaşan şayialar Alman devlet adamlarının nutuklarından evvel ecnebi matbuatın ötedenberi ileri sürmeği âdet edindiği faraziyelerden ibarettir.

Hitlerl'e Hariciye Nazırı arasında daimî temas mevcud olduğu bedihidir. Ancak vaziyetin yeniden tetkikini veya mühim kararlar ittihazını lüzumlu kılacak mahiyette bir hâdise mevcud değildir.

Haber alındığına göre, Almanyanın Roma ve Moskova büyük elçileri tarafından Hitler'e verilen izahat hakkındaki haberler de yanlıştır. Bir harb meclisinin toplandığı hakkında yabancı memleketlerde işaa olunan haberler de yalandır.

Almanyanın yaptığı sulh teklifi Çemberlayn tarafından reddedildikten sonra Alman noktai nazarının kat'î olarak tespit edilmiş bulunduğu herkesçe malûmdur.

D. N. B. tarafından dün neşredilen bir yazıda da kaydedilmiş olduğu üzere yeni bir sulh teşebbüsü yolunda yeni tekliflerde bulunmak için Almanya ortada hiçbir sebeb görmemektedir.

İngiltere nasıl abluka edilecekmiş?

Kopenhag 24 (a.a.) — «Reuter» Skandinavya devletleri Almanyanın İngiltereyi abluka altına almak bahsindeki teşebbüsünü büyük bir alâka ile takib etmektedir.

Burada sanıldığına göre, Hitler, boğazı seddederek Baltık denizini tamamile kapıyacak ve Kiel kanalı üzerinde bir kontrol servisi ihdas edecektir. Almanya o zaman, bütün Skandinavya ticaret gemilerini, Kiel kanalına girmeden evvel kontrol için durmağa mecbur edecektir.

Maamafih, Sovyetlerin işbirliği olmaksızın, Baltık denizinin tamamile kapatılması imkânsızdır. Çünkü Nurmansk ve Beyaz deniz yolile Baltık denizinde mühim seyrisefain faaliyeti vukua gelmektedir. Bu mesele i'e alâkadar olarak şurasını bilhassa kaydetmek icab eyler ki Sovyetler Birliği, Beyaz deniz yolile ihracat yapmak üzere Letonyaya, şimdiden, yeni müsaade vermiştir.

Almanyanın, Danimarka armatörlerinden, ticaret gemilerini Kiel kanalile geçirerek kontrola tâbi tutturmak için ya resmen talebde bulunup bulunmadığı henüz anlaşılamamıştır. Maamafih, Danimarka seyrisefain kumpanyası birkaç zamandanberi, kendiliğinden ihracatını Kiel kanalı vasıtasile yapmağa başlamıştır.

Almanya, Balkanları birbirine düşürecekmiş!

Roma 24 (a.a.) — «Havas» Manchester Guardian gazetesinin siyasî muhabiri siyasî vaziyeti hulâsa ederek diyor ki:

«Berlinde Alman askerî ve mülkî rüesa arasında yapılan konferans, Hitler'i şark cephesini tarsin ettikten sonra İngiltereye karşı şiddetli bir harb yaparak Fransa ile münferid bir sulh akdine teşebbüs etmek hususundaki kararında takviye eylemiştir.»

Bu gazete, Fransayı İngiltereden ayırmak için Hitler'in sarfettiği gayretlerin beyhude olduğunu kaydettikten sonra diğer taraftan Almanyanın Balkanlarda karışıklıklar çıkarma istiyeceğini ve bu hususta da Balkanlılar birliğini bozmak hususunda Bulgaristanı kullanacağını tahmin eylemektedir.

Stalinin red cevabı

Londra 24 (a.a.) — Salâhiyettar müşahidlere göre Berlinin, Hitler'in Stalin'e vaki olan müracaati ve nazi liderlerinin konferansı hakkındaki sükûtu, bitaraf memleketlerde Hitler'in kulağına her iki taraftan da hoşa gidecek bir ses gelmemiş olduğuna delâlet eder mahiyette tefsir olunmaktadır.

Katolik kilisesi tamamen lâğvediliyor

Londra 24 (a.a.) — Havas Ajansının verdiği bir habere göre, Hitler, Terbiye Nazırı Doktor Rust'e, Roma katolik kilisesinin, sene sonundan evvel tamamile lâğvı için talimat verdiği söylenmektedir.

Rayştag toplanacak mı?

Londra 24 (a.a.) — Daily Mail'in Amsterdam muhabirine göre, salâhiyettar mehafil, Hitler'in İngiltere ve Fransaya kat'î harb ilânını okumak için Rayhştagı, bugünlerde toplanmağa daveti muhtemeldir. Bununla beraber ilâve edelim ki, nazi şeflerinin konferansı Hitler'i Alman halkının maneviyatı hakkında, düşünceye sevketmiştir.

İtalya - Yugoslavya ticaret muahedesi imzalandı

Belgrad 24 (a.a.) — İtalyan - Yugoslav ekonomi müzakereleri bugün bir protokol imzasile neticelenmiştir.

Bu protokol mucibince, iki memleket arasındaki ticaret mübadeleleri klering yolile yapılacaktır.

İtalya, Yugoslavyanın şimdiye kadar Almanyadan almakta olduğu, iplik, pamuk ve pirinci azamî surette Yugoslavyaya temin edecektir.

Buna mukabil Yugoslavya da İtalyaya hayvan, buğday ve odun verecektir.

Hindlilerin cevabı

Brüksel 24 (a.a.) — Hindistanda Wardha konferansında mecusi rüesa Hind umumî valisinin beyannamesine kat'î cevabını vermiştir.

Bu cevabda 1935 anayasasının harbden sonra değiştirileceği hakkında umumî valinin beyanatı kat'iyyen gayrikâfi ve kabul edilmez olduğu müşahede olunmaktadır.

Merkez icra komitesi kongrecilere Hindistanın idaresinde umumî vali ile teşriki mesai etmemelerini bir kere daha derhal tekid eylemiştir.

Diğer taraftan 80 milyonluk bir halk kütlesini temsil eden müslüman birliği de Delhi'de umumî valinin beyannamesini gayrikâfi görerek reddetmiştir.

Garb cephesinde vaziyet

(Baştarafı 1 inci sahifede)

çok tafsilâtlı haritaların satılmasını yasak etmiş ve bunları musadere eylemiştir. Bu hareket Alman himaye idaresi altında bulunan bazı sivillerin kaçmasına mâni olmayı istihdaf edebileceği gibi Almanyanın bu memleketlerde yapacağı askerî harekât için orduya kabil olduğu kadar fazla miktarda harita temin eylemeyi de istihdaf edebilir.

Dün cephede cereyan eden mevzî hareketlerin en mühimmi Alman kıtaatının Forbach'ın garbında kâin küçük bir köye karşı yaptığı mükerrer taarruzlardır. Alman kuvvetleri birkaç defa hücuma kalkmışsa da Fransız kuvvetleri bunları tardetmiş ve nihayet öğleden sonra mezkûr köy Fransızların elinde kalmıştır.

İngilterede çocuklar yeniden dahile nakledliyor

Londra 24 (a.a.) — Firth of Forth mıntakası üzerinde Alman tayyarelerinin yapmakta oldukları hücumlar dolayısile, hükûmet, Queens Ferry ve Inverkeithing şehirlerile meşhur Forth köprüsü civarında munsab kenarındaki banliyö mıntakalarının çocuklardan tahliye edilmesine karar verilmiştir.

Bu hususta bugün Avam Kamarasında izahat veren Colville, bu mıntakanın idarî bakımdan tahliye edilmiş arazi telâkki olunacağını bildirmiştir Colville, çocukların bu mıntakalardan başka mıntakalara yollamak istiyen ana ve babaların müracaat etmeleri lüzumunu kaydetmiş ve lüzumu takdirinde tahliyesi faydalı görülecek diğer bazı mıntakalardaki vaziyetin de tetkik edilmekte bulunduğunu ilâve eylemiştir.

Korsan gemisi ne oldu?

Londra 24 (a.a.) — Schwabenland ismindeki Alman korsan gemisinin Atlantikte batırıldığı tekzib edilmişse de Londraya bu haberi teyid eden malûmat gelmemiştir.

Jutland açığında bir deniz muharebesi vuku bulduğuna dair verilen haber de henüz teyid edilmemiştir.

Bir Alman tahtelbahiri batırıldı

Londra 24 (a.a.) — Bristol Channel ismindeki silâhlı İngiliz ticaret gemisile çarpıştığı esnada ağır hasara uğrıyan bir Alman tahtelbahri dalmak kabiliyetini kaybetmiş ve İngiliz harb gemileri tarafından kolayca batırılmıştır.

Bir Yunan gemisi batırıldı

Londra 24 (a.a.) — Pateras ismindeki Yunan vapuru Şimal denizinde batmıştır. Vapurun bir sandala binen kaptanı ve on beş denizci karaya çıkmağa muvaffak olmuşlardır.

Kaptan, üç denizcile İngiliz olan bir pilotun kaybolduğunu ve vapurun bir Alman denizaltısı tarafından batırıldığını söylemiştir. Mürettebattan sağ kalan diğer birkaç kişi de diğer bir İngiliz vapuru tarafından kurtarılmıştır.

Fransada kurulan Leh ordusu

Paris 24 (Hususî) — Yeni Polonya Başvekili General Sikorski refakatinde Fransız generallerinden Denain olduğu halde Fransada kurulan Leh ordusunu teftiş etmiştir.

Yeni Polonya hükûmeti Fransada ve İngilterede bulunan 18 den 45 yaşlarına kadar bütün Polonyalıları silâh altına davet eden bir emirname neşretmiştir.

Fransız Cumhur Reisi cephede

Paris 24 (a.a.) — Reisi Cumhur M. Lebrün Alsas'daki orduyu ziyaret etmiş ve orada yanında ordu kumandanı olduğu halde Strazburg'a gitmiştir.

Fransız tebliği

Paris 24 (a.a.) — Umumî karargâh bildiriyor:

Gece kayda değer hiçbir hâdise cereyan etmemiştir.

Fransız akşam tebliği

Paris 24 (a.a.) — 24 teşrinievvel akşam tebliği:

Sabaha karşı ve gündüz cephenin muhtelif noktalarında baskınlar ve musademeler olmuştur.

Wardnt ormanının cenub ve doğu kenarında oldukça şiddetli muharebeler vuku bulmuştur. Burada düşman tarafından taarruza uğrayan karakollarımız derhal yapılan mukabil taarruzla kurtarılmıştır.

Tramvaya çarpan kamyon

Dün saat 14,30 da Ortaköyde bir kamyon tramvaya çarparak hasara uğratmış ve bir kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Vatman İbrahimin idaresindeki Ortaköy - Aksaray tramvayı Ortaköy Muallimnaci caddesinden geçerken mukabil istikametten gelen varil yüklü Muzafferin idaresindeki kamyonun çarpmasına maruz kalmıştır.

Çarpma neticesinde tramvay hasara uğramış ve camları kırılmıştır. Tramvayda bulunan yolculardan Raşel isminde bir kadın, yüzünden ve gözlerinden yaralanmıştır. Suçlu şoför yakalanmıştır.

Biraz da iktısadî vaziyetimize dair

[Başmakaleden devam]

Birinci kısımla kendisine mahsus şartlar içinde mücadele etmek lâzımdır. İkinci şıkta hükûmet, stoklar vücude getirmek hesabına yapacağı satın almalarla müstahsilin vaziyetini imkân dairesinde kolaylaştırmağa çalışır.

Son harbde muharib memleketlerin bilhassa açığa vuran hususî bir vaziyetlerine dikkat ediyoruz: Aman, diyorlar, bir taraftan harbetmekle beraber diğer yandan memleket iktısadiyatının faal bir verimde devamını temine de çalışalım. Böyle diyorlar ve hakikaten böyle yapmağa da çalışıyorlar. Almanya, mübadeleye müstenid bir ticareti ileri götürmek mümkün olan her yere başvuruyor. Onun için bu imkânın şimdilik büyük sahası Rusyadır. İngiltere, harb sanayiinin yanıbaşında normal iktısadî faaliyetlerin durmaması için daha ilk günlerden itibaren tedbirler almıştır. Fransa dahi ayni zamanda normal iktısadiyatına ehemmiyet veren böyle bir rejimi yürütmek için olanca gayretini sarfetmektedir.

Harb içinde olan bu memleketlerin normal iktısadiyatı imkânın son hadlerinde ayakta tutabilmekle takib ettikleri maksad, bilhassa ihracat ticaretinin bütün bütün durmamasını teminden ibaret olduğunu da tasrih edelim. Bunlar hakikaten şaşılacak ve cidden övülecek devce gayret hamleleridir.

Filen muharib olan devletler böyle yapınca diğerlerinin daha fazla kolaylıklarla ayni zda yürümeğe çalışmalarının ne kadar tabiî olduğu kendiliğinden meydana çıkar. Meselâ biz Türkler bu bakımdan kendi vaziyetimizi sık sık gözden geçirerek fevkalâde zamanların fevkalâde iktısadiyatı namına nasıl hareket etmekte olduğumuzu ve daha ne türlü hareket edersek daha iyi olacağını mütemadiyen gözönünde tutmağa mecburuz.

Sanıyoruz ki baş kaide şu olacaktır: Her şubedeki istihsallerimizin düşmemesi ve mümkünse artması için varkuvvetimizle çalışmak.

Ancak istihsal art demekle artacak, eksilme demekle eksilmiyecek birşey değildir. İstihsali eksiltmemek, bilâkis artırmak için vaziyetleri kolaylaştırıcı bir sıra tedbirler alınabilir amma mahsulün değer pahasile müstahsil elinden çıkarılması temin olunmadıkça hiçbir tedbirin işi tanzim edemiyeceği muhakkak bulunur. İstihsale feyiz ve bereket veren en esaslı amil, mahsulün bulacağı kıymettedir. Bu, iktısadiyatın değişmez kanunudur.

Onun için mahsullerimizin bize lâzım olanlardan fazlasını satmağa imkân bulmak lâzımdır, ve bize lâzımdır dediklerimizin nevilerinde ve miktarlarında da çok isabetli görüşlerimize kat'î ihtiyac vardır. Memleketin umumî hayatile beraber devletin haznesi dahi bunun böyle yapılmasında çok şiddetle alâkalıdır. Çünkü boş yere heder olan bir memleket malî halk için nekadar zararsa devlet haznesi için de o kadar zarardır. Modern telâkkide devlet haznesi hakikî olarak milletin servetile iktısadî faaliyetlerine istinad eder de onun için.

O halde ihrac edebileceğimiz malların nelerden ibaret olduğunu gözönünde tutarak başlıyan harbin müşkülâtına rağmen ihracatımızın yürümesi için alelâde zamanlardan daha kuvvetli tedbirler almak zorunda bulunduğumuzu kabul etmeliyiz.

Bize lâzımdır veya lâzım olur diye ihraclarını yasak ettiğimiz malların listesini mükerreren gözden geçirmeliyiz. Bu mallar içinde az zamanda bozulacaklar vardır ki bugün için memleket dahilinde kullanılıp kıymetiendirilemiyorlarsa yasak listesinde durmaları caiz görülmez.

Memleket ihtiyacı için çok fazla olan bir kısım mallarımızın ihtiyac harici sayılabilecek miktarını bir an önce tespit ederek alâkadarlarına ihrac olunacak miktarı için ihrac çareleri bulmaları imkânını vermek memleket ve devlet menfaati iktizasıdır. Bu son kategoriye zeytinyağını misal olarak gösterebiliriz. Bu yıl zeytinyağı rekoltesinin 40 milyon olduğundan bahsediyorlar. 30 milyon dahi olsa biz dahilde bunun yarısını zor istihlâk ederiz. Bu kadar fazla bir miktarın konulup muhafaza edilebileceği yerlerimiz bile yoktur.

Hulâsa dünyayı baskısı altına alan harb hayatının zorlukları içinde ve bilhassa bu zamanda iktısadî hayatımızın arızalarını mümkün olduğu kadar azaltarak onun azamî kolaylıkla inkişafına yardım etmek, başka bakımlar haricinde, memleket müdafaası bakımından dahi en kıymetli hizmet olacaktır.

YUNUS NADİ

Şarkî Erdün hükûmetinin kararı

Amman 24 (a.a.) — Bugün çıkan resmî gazetede Erdün hükûmetinin bir beyannamesi vardır. Bu beyannamede Almanya düşman memleket olarak ilân edilmektedir.

Sovyet - Finlândiya müzakereleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

dönmekte olduğu günlerdeki gerginlik bugün o derece şiddetli değildir.

Müşahidlerin kaydettiklerine göre Moskova, diğer şimal memleketlerinin Finlandiyaya karşı olan tesanüdünün ne derece büyük olduğunu görmüştür. Diğer şimal memleketlerinin Moskova'da Finlandiya delegelerine gösterdikleri hüsnükabulü, Sovyet makamları müşahede etmişlerdir.

Gerek bu düşünceler, gerek Finlandiyanın istiklâlini muhafaza hakkındaki azmi Moskova müzakerelerinin Finlandiya için şayanı memnuniyet bir tarzda neticeleneceği kanaatini tevlid etmektedir.

Finlandiya Sovyetler Birliğine bir tek fedakârlıkta bulunacaktır ve bu da Finlandiya haricî siyasetinin Sovyetlere karşı dostane bir seyir takib edeceği hakkında teminat verilecektir.

***

Amsterdam 24 (a.a.) — Telgraf gazetesinin Helsinki muhabirine göre, Finlandiya Hariciye Nazırı dün gece Moskova ile telefon muhaberesinde bulunmuştur.

Müzakereler Stalin'in mesai odasında cereyan etmektedir. Finlandiya heyeti, müzakerelerin karşılıklı itimad havası içinde cereyan etmesini ve bu müzakerelerde hiçbir mütehassısın bulunmamasını iyi alâmet olarak karşılamaktadır.

Bu sabah Helsinki'de, buhranın başına nispetle daha fazla bir nikbinlik vardır.

Aaland adaları meselesi

Moskova 24 (a.a.) — Moskova diplomasi mahfillerinde zannedildiğine göre, Sovyet diplomasisi Aland adalarının işgalini değil, sadece bu adaların gayriaskerî bir halde muhafaza edileceğine dair kat'î vaid istemektedir. Nitekim, Sovyet diplomasisi, bir ittifak talebinde de olmayıp, ancak, Sovyet Rusyaya hasım herhangi bir kombinezona iştirak edilmiyeceğine dair bir garanti ile, Hogland adacığının ve ona civar iki adanın terkini istemekte, Finlandiyanın kara topraklarında Sovyet kıtaatının yerleşmesi talebinde bulunmamaktadır.

Sovyetlerin mukabil teklifleri

Stokholm 24 (a.a.) — «Havas» Alınan malûmata göre, Molotof Finlandiya mukabil tekliflerine karşı yeni bir proje tevdi etmiştir. Bu proje Passikivi ile Tanneri hükûmetlerinden talimat almak üzere Helsinkiye dönmeğe davet etmiştir.

Sovyetlerin İsveçteki elçisinin zevcesi Madam Kollonatayın seyahati, Stokholm konferansı ve İsveçin Sovyet - Finlandiya müzakereleri karşısındaki hattı hareketile alâkadar olarak tefsir edilmektedir.

Eski Bahriye Nazırı Salih (Paşa) vefat etti

Eski Bahriye Nazırlarından Salih (Paşa) dün vefat etmiştir.

1864 te Tophanede doğan merhum, İmparatorluğun son yıllarında nazırlık ve sadrıazamlıklarda bulunmuştur. 1902 de Diyarbakıra ve sonra Sıvasa sürülen Salih (Paşa), 1908 de İstanbula dönmüş, 1909 da Tevfik (Paşa) kabinesinde Harbiye Nazırı olmuştur. Bundan sonra muhtelif kabinelere iştirak eden merhum, 1919 da Atatürkle müzakere için Amasyaya gönderilmiş, 1920 de Ali Rıza (Paşa) nın istifası üzerine Müşir rütbesile Sadrıazam olmuştur. Damad Ferid, Sadrıazam olunca, Salih (Paşa) hakkında takibata başlamıştır. Merhum Tevfik (Paşa) kabinesinde Bahriye Nazırlığını deruhde etmiş, Ahmed İzzet (Paşa) nın riyaseti altındaki heyetle birlikte Ankaraya giderek orada üç ay kalmıştır. İstanbula dönüşünde Bahriye Nazırlığından çekilen Salih (Paşa), dört ay kadar sonra tekrar kabinede vazife almıştır.

Cenazesi bugün merasimle evinden kaldırılarak defnedilecektir.

İki büyük konser

Cumhuriyet bayramı şerefine ve Türk matbuatının emektar işçileri menfaatine 28 birinciteşrin cumartesi akşamı Taksim Dağcılık kulübünde memleketimizde şimdiye kadar emsali görülmemiş şekilde iki büyük konser verilecektir.

1 — Memleketimizin ve bütün şarkın en yüksek musiki üstadı M. N. ve arkadaşları tarafından alaturka konser.

2 — İstanbul ve Paris Konservatuarlarından mezun Matmazel Babikyan ve meşhur piyanist Madam Hege tarafından alafranga konser.

Bundan başka bu unutulmaz gece için muhtelif eğlenceler, monologlar, sürprizler de hazırlanmıştır. Konserin hitamından sonra bayram şerefine ayrıca caz ve dans da vardır. Hem çok yerinde bir yardımda bulunmak, hem de fevkalâde emsalsiz bir gece geçirmek için bu konsere behemehal iştirak ediniz.

Elbise serbesttir. Konsümasyon mecbur değildir. Bu milli eğlenceye herkesin iştirak etmesi için duhuliye yalnız yarım liradır. Biletler kapıda satılmaktadır.

Gemilerde telsiz kullanılması menedilecek

Londra 24 (a.a.) — Lloyd Sigorta kumpanyası müdiriyeti, İngiliz ticaret gemilerinin vaziyetinin telsizle bildirilmesinin menedilmesini İngiltere hükûmetine teklif etmeğe karar vermiştir.

Çünkü bu haberlerin Alman tahtelbahirlerinin eline geçtiği anlaşılmıştır.

Fırsat

Acele satılık çiftlik

Çamlıcada Üsküdar ve Kadıköyüne yakın iki bin dönüm arazi, iki büyük bir küçük köşk, yirmi hayvan alır ahır, büyük arabalık, samanlık, iki bostan kuyusu, iki küçük ahır, uşak odası, akar suyu olan küçük çiftlik satılıktır. Görmek ve gezmek için müracaat, bir hafta her gün sabah 12 ye kadar, telefonla müracaat. Telefon: 20262

Türk ticaret kaptan

ve Makinistler cemiyetinden:

Senelik alelâde kongremizin içtimaı için ilân edilen 24/10/939 salı günü ekseriyet hasıl olmadığından 31/10/939 salı günü saat 14 te toplanılmak üzere evvelce de ilân edildiği şekilde aza arkadaşlarımızın Sirkecide Yolcu salonu üstündeki cemiyet merkezine gelmeleri rica olunur.

RUZNAME

1 — Eski idare heyeti hesab ve mu - amelâtının devir ve teslimi.

2 — Cemiyet nizamnamesinin bazı maddelerinin tadili.

3 — Yeni idare heyeti seçimi.

4 — Yeni yıl bütçesinin tasdiki.

İlân

Anadoluda sınaî müesseselerde meslekî kurslar programı mucibince tedrisat yapmak üzere,

İKİ ÖĞRETMENE

ihtiyac vardır. Verilecek aylık 75 liradır. Taliblerin tercümei hal varakalarile fotoğraflı mektublarını (Kurs) rumuzile posta kutusu 176 numaraya göndermeleri.

Zayi — Eyüb Malmüdürlüğünden aldığım 15 numaralı maaş cüzdanımı zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Musa oğlu Hâmid

Bahçe Meraklıları

Envai Çam Fidanları, Salon yeşillikleri, Kamelyalar, Süs Fidanları, Manolyalar, Kaktuslar ve daha emsali bulunmıyan fidanlardan Ortaköy Ankara Bahçesinde bulabilirsiniz.

VASIL

HOLANTSE BANK-ÜNİ N.V.

Dünyanın meşhur şekercisi

HACI BEKİR MAMULÂTI, ağza alındığı zaman ayrı bir hüviyeti olduğunu derhal belli eder.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy. Siparişler ticarethanenin merkezi olan Bahçekapıda kadim HACI BEKİR mağazasına verilmesi rica olunur. Toptan siparişlere tenzilât yapılır.

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İdaremize aid mavnalarda kulalnılmak üzere nümunesine göre 360 tane saç soba ve o kadar boru. dirsek pazarlıkla satın alınacaktır.

İsteklilerin pazarlığa iştirak etmek üzere 27/10/939 tarihine raslıyan cuma günü saat on beşte Rıhtımdaki Umum Müdürlük binasında toplanan Satınalma Komisyonuna müracaat etmeleri. (8816)

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

Muhammen bedeli 1075 lira olan 40 aded kaynakçılar için dana derisinden önlük, 50 çift kaynakçılar için kromlu deriden eldiven, 100 çift kaynakçı ayakkabısı, 50 çift meşinden kaynakçı tozluğu 6/11/939 pazartesi günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 8063 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8711)

Muhammen bedeli 7115,50 lira olan 46 kalem gaz borusu ve teferrüatı 6/11/1939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 533,66 liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (8650)

1 - 874 kilometre mesafe dahilinde tam vagon yükü olarak yapılacak kömür curufu nakliyatına 15/11/1939 tarihinden itibaren D.D./44 numaralı tarife üzerinden ayrıca tenzilât yapılmıştır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat. «5478» (8814)

Muhammen bedeli (496160) lira olan 87 kalem bakır lokomotif ocakları ve teferrüatı 11/12/1939 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Aktedilecek mukaveleye mevzu teşkil eden malzemenin imali için icab ettiği takdirde İdare müteahhide kendi hurdalıklarında mevcud takriben 120 tonu temiz talaş ve 150 tonu parça halinde lokomotif ocakları vesaire gibi demirden âri hurda bakır verecektir.

Bu işe girmek istiyenlerin (23594) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (2480) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (8779)

İstanbul Levazım Amirliği Harici askeri kıtaatı ilânları

Aşağıda cinsleri ve miktarları yazılı maddelerin hizalarında gösterilen günlerde ihaleleri yapılacaktır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektublarile kanunda yazılı ve kanunî ikametgâh ve vesikalarile ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını Edirnede Müşiriyet Dairesinde Satınalma Komisyonuna vermeleri. «657» (8697)

Cinsi	Miktarı Kilo	Tutarı Lira K.	İlk teminat Lira K.	İhale şekli	gün	saat
Saman	861,120	8611 20	646	K. Zarf	6/11/939	10
Odun	550,000	8250	619	» »	»	11
Sığır eti	300,000	75000	5000	» »	7/11/939	15,30
Sığır eti	108,000	27000	2025	» »	»	14,30
Odun	900,000	13500	1013	» »	»	11

Aşağıda yazılı üç kalem erzak Tekirdağında Askerî Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin kanunun istediği vesikalarla birlikte belli günlerde adı geçen Komisyona müracaatleri. (8478)

Cinsi	Miktarı Ton	Tutarı Lira	İlk teminat Lira	İhale tarih ve saati	
Sığır eti	110	28,600	2145	6/11/939	16
Yulaf	635	25,400	1905	8 » »	»
Kuru ot	440	15,400	1155	9 » »	»

Beher adedine tahmin edilen fiatı 8 lira olan 2500 aded battaniye 31/10/939 salı günü saat 11 de Ankarada M. M. V. satınalma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin 3000 lira teminatile birlikte pazarlık gün ve saatinde Ankarada M. M. V. satınalma komisyonunda bulunmaları. (8785)

«698»

Edremid garnizonu birliklerinin ihtiyacları olan 510 ton una talib çıkmadığından pazarlığa konulmuştur. Tahmin bedeli 61,200 lira, ilk teminatı 4590 liradır. Pazarlık 27/10/939 cuma günü saat 15 te Edremidde Tüm Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Teklif mektubları saat 15 te Komisyona teslim edilmiş olacaktır. Şartnamesi Komisyonda görülür. «595» (8278)

Edremid ve Ayvalık garnizonları ihtiyacı olan 550 ton yulafa istekli çıkmadığından pazarlığa bırakılmıştır. Tahmin bedeli 31,625 lira, ilk teminatı 2372 liradır. Pazarlık 27/10/939 cuma günü saat 10 da yapılacaktır. Teklif mektubları saat 10 da Edremidde Tümen Satınalma Komisyonuna verilmiş olacaktır. Şartnamesi Komisyonda görülür. «596» (8279)

Babaeski için 110 ton sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 28,050 lira, ilk teminatı 2103 lira 75 kuruştur. Eksiltmesi 6/11/939 pazartesi günü saat 16 da Lüleburgazda askerî Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülür. Teklif mektubları belli gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına verilmiş bulunacaktır. (649) (8666)

100 ton pirincin kapalı zarfla eksiltmesi 6/11/939 günü saat 15 te Ankarada Lv. âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Muhammen bedeli 22 bin lira, ilk teminatı 1650 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülür. İçinde kanunî ve Ticaret Odası vesikaları da bulunan teklif mektublarını saat 14 e kadar adı geçen komisyona vermeleri. (641) (8594)

Aşağıda miktarları yazılı yulaflara kapalı zarfla eksiltmesinde talib zuhur etmediğinden pazarlıkla satın alınacaktır. Şeraitini anlamak istiyenler komisyonda görebilirler. Pazarlık günü 2/11/939 perşembe günü saat 14 ten 17 ye kadardır. İsteklilerin belli gün ve saatte ilk teminat ve kanunun istediği vesaikle Edirnede Sanayi kışlasındaki satınalma komisyonuna müracaatleri. (654) (8702)

Cinsi	Kilo
Yulaf	250,000
»	43,440
»	123,000
»	250,000
»	250,000
»	62,640

X. Hudud taburu için 208 ton un kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Muhammen bedeli 22,880 lira ilk teminatı 1716 liradır. Münakasası 17/11/939 cuma günü saat 10 da Gaziantebde Askerî Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi hergün Komisyonda görülür. İstekliler münakasa saatinden bir saat evvel icab eden vesikalarile kanunun tarif ettiği şekilde hazırlıyacakları mektublarını Komisyona vermeleri. «666» (8817)

X. Hudud taburunun ihtiyacı olan 75,000 kilo sığır, keçi veya koyun eti kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. Muhammen bedelleri 17.250, 18,750, 22,500 lira ve muvakkat teminatları da 1294, 1407, 1688 liradır.

Münakasası 18/11/939 cumartesi günü saat 11 de Gaziantebde Askeri Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi hergün Komisyonda görülür.

İstekliler münakasa saatinden bir saat evvel icab eden vesikalarile kanunun tarif ettiği şekilde hazırlıyacakları mektublarını Komisyona vermiş olacaklardır. «665» (8818)

Kapalı zarfla eksiltmiye konulan 85 ton benzine talib çıkmadığından pazarlığı 4/11/939 cumartesi günü saat 10 da Çanakkalede Müstahkem Mevki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Benzinin beher kilosu 23 kuruştan 19.550 lira kıymet biçilmiştir. Teminatı 1466 lira 25 kuruştur. Taliblerin mezkûr günde teminat ve ticaret vesikalarile birlikte Komisyona müracaatleri. «667» (8819)

Demirköy ve Pınarhisara teslim şartile alınacak 80 ton bulgura teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden tekrar pazarlığı 27/10/939 tarihine bırakılmıştır. İsteklilerin Vizede Askerî Satınalma Komisyonuna gelmeleri. «668» (8820)

Ordu ihtiyacı için aşağıda miktarı yazılı muhtelif cins boş çuval pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 28/10/939 cumartesi günü hizalarında yazılı saatlerde İzmirde Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Pazarlığa iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve kat'î teminatlarile birlikte ihale saatinden evvel Komisyona müracaat etmeleri. Şartnamesi Komisyonda görülür. «669» (8823)

Cinsi	Miktarı aded	Tutarı Lira	İlk teminatı Lira	İhale saati
Boş çuval	48,000	27,753	4,163	11,30
» »	83,358	40.898	6,135	10,30
» »	22,500	13,477	2,022	12
» »	82,700	34,753	5,213	10
» »	120,000	53,360	8,004	11

Aşağıda cins ve miktarı yazılı yulaflar kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur. İhalesi hizalarında gösterilen saatlerde 10/11/939 günü Çanakkalede Müstahkem Mevki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr tarihde teminat akceleri ve ihale kanununun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle birlikte ihale saatinden bir saat evvel Komisyona müracaatleri. «700» (8787)

Teslim yeri	Kilo	Tutarı Lira	İlk teminatı Lira K.	İhale saati
Ezine	763.000	34.335	2575 12	10.30
Eceabat	360.000	16.200	1215	11

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

10/11/939 cuma günü saat 15 te Ankara Mektebler Muhasebeciliği odasında toplanacak Eksiltme Komisyonunda 5846 lira 50 kuruş muhammen bedelli muhtelif cins masaların kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı Ankara Mektebler Muhasebecisine yatırılacak 5 lira bedel mukabilinde Fakülte Muhasebesinden alınır.

Muvakkat teminat 439 liradır.

İsteklilerin teklif mektublarını, muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte ayni gün saat 12 ye kadar makbuz mukabilinde Komisyona vermeleri. (8768)

Meşhur Oskar Joost Orkestrası tarafından Berlinde

POLYDOR

Plâklarına doldurulan ve herkesin takdirine mazhar olan

ZEHRA TANGOSUNU

Her gramofoncudan arayınız.

25885 ZEHRA CEMİLE || 25886 ZEHRA Florianopolis

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

TASHİH İLÂNI

Sandığımız borçlularından Veysel'in Şehsuvar mahallesinde Gedikpaşa sokağındaki 145 yeni kapı numaralı gayrimenkulün gazetenizin 14/10/939 tarihli nüshasının 7 inci sahifesinin birinci sütununda çıkan açık arttırma ilânında dosya No.sı 938/1575 diye yazılmıştır.

Doğrusu 938/1573 tür. Tashih olunur.

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Gazetenizin 6/10/939 tarihli nüshasının 7 inci sahifesinin son sütununda çıkan 16371 hesab ve 938/1533 dosya numaralı ve Artin oğlu Misail mirasçılarına yapılan ilân yolile son tebliğde borcun 15/7/939 tarihinde 499 lira 88 kuruşa baliğ olduğu yazılmıştır. Doğrusu 15/7/938 dir. Tashih olunur.

LÜKS MOBİLYA EVİ

D. DİLLİYANİ

Fabrikamızdan çıkan her cins ve modern mobilyalar mağazamızda bulunur.

BİR ZİYARET MENFAATİNİZ İCABIDIR.

Beyoğlu meşrutiyet caddesi 189/1 Perapalas otelinin karşısında

Satılık Çam Tomruğu

Dursunbey Alaçam Devlet Orman İşletmesi Revir Âmirliğinden:

1 — Dursunbey Devlet Orman İşletmesi istasyon deposunda istifte mevcud (762) aded muadili (443) metre mikâb (613) desimetre mikâb çam tomruğu açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcud ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesablanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Balıkesir Orman Çevirge Müdürlüklerinde ve Dursunbey Revir Âmirliğinde görülebilir. Tomrukların beher metre mikâbının muhammen bedeli (11) lira (70) kuruştur.

4 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat teminat pey akçelerile 31/10/939 salı günü saat 15 te Dursunbey Revir Âmirliğine müracaatleri ilân olunur. (8491)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

30/10/939 gününde yapılacağı ilân olunan hayrat hademeliği imtihanının tatil dolayısile 3/11/939 cuma gününe bırakıldığı. (8806)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

CİNSİ	Miktarı	Muhammen bedeli	İlk teminat
Laboratuar malzemesi	113 kalem	1100 lira	82 lira 50 kr.

Gureba hastanesi laboratuarına lüzumu olan malzemeye istekli çıkmadığından eksiltmesi on gün uzatılmıştır.

İhalesi 27/10/939 tarihine musadif cuma günü saat on beşte İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan Komisyonda yapılacaktır.

Şartnamesi hergün Levazım kaleminde görülebilir. (8810)

Semt ve mahallesi	Caddesi sokağı	No.	Cinsi	Muhammen aylığı Lira K.
Fener Tahtaminare	Ulahkilise	16	Ev	4 00
Balat Hızırçavuş	Yeni	29 - 55	Evin zemin katı	2 50
» »	»	»	» 1 inci »	5 00
» »	»	»	» 2 » »	5 00
» »	»	»	» 3 » »	5 00
Kocamustafa Cambaziye	Cami	9	Cambaziye mescidi	5 00
Fener Tahtaminare	Ulahkilise	1-16	Dükkân	3 00
» »	»	2-16	»	3 00
» »	»	3-16	»	2 00
Davudpaşa Kasabilyaz	İskele	17-15	Arsa	6 00
Çelebioğlualâeddin	Yenicami avlusu	33-32	»	2 00
İbrahimpaşa	Cami	18	Nasuh han içinde baraka	5 00
»	»	22-21	» »	8 00

Yukarıda yazılı mahaller 940 senesi mayıs sonuna kadar pazarlıkla kiraya verileceğinden istekliler 27 teşrinievvel 939 cuma günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gelmeleri. (8811)

NİŞANTAŞ İNGİLİZ HAY - SKUL MEKTEBİ

Mekteb çağından yukarı bulunanlar için geçen sene açılmış bulunan, **gece ingilizce kurlarına** bu sene de 2/11/939 perşembe günü saat 19 da tekrar devam olunacaktır. Bütün ders devresi 5 lira.

İstanbul Defterdarlığından:

Fatihte Davudpaşa orta mektebinin 125 lira, muhammen icarlı bakkaliyesi üç sene müddetle kiraya verilmek üzere açık artırmıya konulmuştur.

Senelik kira bedeli dört taksit ve her taksit peşindir. İhale 16/11/939 perşembe günü saat 14 te Milli Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil Komisyonda yapılacaktır.

Taliblerin 28 lira 13 kuruş muvakkat teminatla hüsnühal şehadetnamesi, sıhhat raporu ve sabıkası olmadığına dair vesika ile birlikte muayyen gün ve saatte Komisyona müracaatleri. (8834)

Maliye Vekâletinden:

1 — 2257 numaralı madenî ufaklık para kanununun sekizinci maddesi mucibince mevkii tedavülden kaldırılan eski bronz beş ve iki buçuk kuruşluklarla nikel bir kuruşluklar 31 K. Evvel 939 tarihinden sonra devlet borçlarına mukabil gerek Malsandıkları ve gerekse hazine veznedarlığını ifa eden Merkez ve Ziraat Bankalarınca dahi kabul edilmiyecektir.

Binaenaleyh: Ellerinde bu nevi para bulunanların bunları mezkûr tarihe kadar devlet borçları mukabilinde Malsandıklarile Merkez ve Ziraat Bankası şubelerine yatırmaları ilân olunur. (8041)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Memur Alınacak

Kurumumuz kadrosunda münhal bulunan birisi 20 lira maaşlı kâtibliğe ve diğeri 30 lira maaşlı kalem başkâtibliğine olmak üzere müsabaka ile iki memur alınacaktır.

Müsabaka günü 1/11/939 çarşamba günü saat 15 tedir.

Şeraiti öğrenmek istiyenlerin Enstitü Rektörlüğüne müracaatleri bildirilir. (8733)

ÇOCUKLAR İHTİYARLAR VE HASTALIKTAN YENİ KALKANLAR İÇİN GIDA

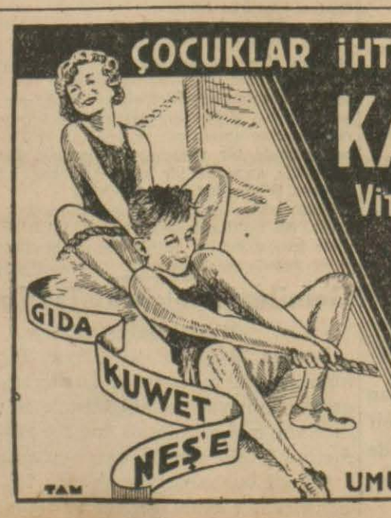

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

VİTAMİN VE KALORİ CİHETİLE ÇOK ZENGİNDİR

ÇOCUKLARA İSHAL YAPMAZ

Pirinç . Patates . Yulaf . Mercimek . Bezelya . İrmik . Nişasta . ve Çavdar unlarının çeşitleri tanınmış eczane ve ecza depolarile büyük bakkaliyelerde satılır.

KANZUK Besleyici unları . Eşsizdir Mükemmeldir, sıhhi olarak hazırlanır . kat'iyen bozulmaz ve kurtlanmaz.

UMUMİ DEPO: İNGİLİZ **KANZUK** ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL/ İZMİR Acentemiz Türk Ecza deposudur

TAN

ŞAKİR ZÜMRE

Türk Sanayii Harbiye ve Madeniye Fabrikası

Haliç - Karaağaç - İstanbul

Telefon: 43214 Telgraf: ZÜMRE

KÖMÜR SOBALARI

Memleketimizin ilk soba fabrikasının 15 senelik tecrübesi mahsulüdür.

ZÜMRE

ZONGULDAK

HALK

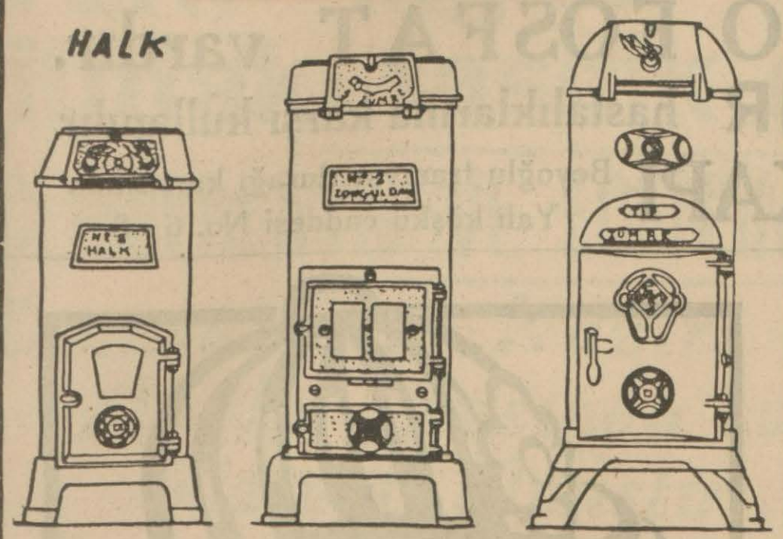

Kullanış - Konfor - Ekonomi - ucuzluk

Her cins kömürü kolaylıkla yakar.

Bütün zevkleri okşıyacak evsafta muhtelif tiplerde, sade, kromlu ve emaye cinslerde oda, salon, apartıman, dershane ve koğuşların teshinini temin edecek eb'adda sobalar.

Yeni kataloğlarımızı isteyiniz.

Dahiliye Vekâletinden:

Konya şehrinin halihazır haritalarının yeniden alımı işi kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

Yapılacak işin mahiyeti:

Konya şehrinin 1620 hektar vüs'atindeki meskûn ve gayrimeskûn sahasının halihazır haritalarının alımı ile bu sahayi çevreleyen ve 800 hektar tutan arazinin takeometrik haritasile cem'an 2420 hektara varan 1/5000 mikyaslı umumi haritanın tersiminden ibarettir.

İşin maktu keşif bedeli 25200 liradır.

Muvakkat teminat 1890 liradır.

İhale 3 ikinciteşrin 939 cuma günü saat 15 te Konya Belediye dairesinde teşekkül edecek İhale Komisyonu tarafından yapılacaktır. Eksiltmiye iştirak etmek istiyenlerin Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden iştirak vesikası almaları ve bunu teklif mektublarına koymaları lâzımdır.

Mukavele ve şartnameler Konya Belediyesinden ve Ankarada B. İ. Heyetinden parasız alınabilir. İsteklilerin teklif mektublarını tayin edilen günde saat 14 e kadar Konya Belediye Reisliğine vermeleri veyahud posta ile gönderildiğinde bu saatte Belediyeye vasıl olmuş bulunması lâzımdır. «5224» (8344)

DETA

Demir ve tahta fabrikaları T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik caddesi Arda apartımanı

Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütehassıstır.

Bilûmum döküm, demir ve tahta işleri yapılır.

Malatya Valiliğinden

1 — 16650 lira 83 kuruş keşif bedelini muhtevi olup Besni kazası merkezinde yaptırılmakta olan ilk okul binası bakiye inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Bu işe aid evrak:

A — Eksiltme şartnamesi
B — Fennî şartname
C — Hususî, fennî şartname
D — Keşifname
E — Mukavele projesi.

3 — Bu işe aid muvakkat teminat

4 — İhale 8/11/939 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 15 te Malatya Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacağından 1490 sayılı kanuna göre hazırlanacak teklif mektublarının ihaleden bir saat evvel Daimî Encümen Reisliğine tevdii meşruttur. Posta ile gönderilecek mektubların gecikmesinden ötürü hiçbir mazeret ve mes'uliyet kabul edilmez.

5 — İsteklilerin ihaleden lâakal 8 gün evvel Vilâyet Nafıa Müdürlüğünden bu iş için ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

6 — Tellâliye, pul, ilân, mukavele vesaire masrafları istekliye aiddir. (8732)

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi Müdürlüğünden:

Fabrikamızın istihsalâtından

Pikdemir	Kreozot yağı
Kok	Benzol
Ham katran	İnce ve orta nafta
Yol katranı	Ham naftalin
Zift	Kok Tozu

Satışa çıkarılmıştır.

İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

Üniversite ve Yüksek Mekteb Talebelerine İlân

1 — Tenzilâtlı tarifeden istifade hakkını bahşeden ve evvelce verilmiş olan 1938 - 1939 mekteb senesine mahsus (Gri) renkli şebeke pasoları 1939 - 1940 senesi için 15 eylûl 1939 tarihindenberi değiştirilmeğe başlanmıştır.

2 — Yukarıda sözü geçen (Gri) renkli pasolar 1 ikinciteşrin 1939 tarihinden itibaren muteber olmayacağından mezkûr tarihe kadar yeni pasoların tedarik edilmesi ilân olunur. (8690)

Çukurova Harası Müdürlüğünden:

Müessesemizde boş bulunan (60) lira ücretli ambar memuru ve kâtibliğine aşağıda yazılı şerait haiz bulunanlar imtihanla tayin edileceğinden taliblerin 2/11/939 perşembe gününe kadar vesikalarile birlikte Hara Müdürlüğüne müracaat etmeleri ve 6/11/939 pazartesi günü de Hara Merkezindeki müsabaka imtihanına gelmeleri ilân olunur.

1 — Hüviyet cüzdanı sureti.
2 — Askerliğini ifa ettiğine dair vesika.
3 — Tahsili en az orta bulunduğuna dair ehliyetname veyahud tasdikname.
4 — Hüsnüahlâk sahibi olduğuna dair ikamet ettiği vilâyet ve kaza zabıtasından alacağı ilmühaber. (8803)

Mücevher Satışı

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Teşhir No.	Dosya No.	Hesab No.	İsmi	Rehinin cinsi	Sandıkça tahmin edilen kıymet Lira
398	938/269	57989	İbrahim	Bir yakut yüzük kolu elmaslı (bir parçası yok) 6 taşı noksan	500
399/1	938/270	57990	İbrahim	Bir altın mineli kutu	100
399/2	»	»	»	Bir altın saat	100
399/3	»	»	»	Bir altın saat	50
400	938/272	61351	Osman	Bir yakut yüzük	200
401/1	938/273	62931	Osman	Bir altın saat	50
401/2	»	»	»	Bir mineli saat kapağı	40
401/3	»	»	»	Bir altın saat	80
401/4	»	»	»	Bir altın köstek	14
401/5	»	»	»	Bir altın yüzük	10
401/6	»	»	»	Bir altın yüzük	10
401/7	»	»	»	Bir mineli kravat iğnesi	10
401/8	»	»	»	Bir mineli kravat iğnesi	5
404	938/300	76427	İkbal	Bir altın saat, bir gümüş kordon	10
405	938/303	76454	İren	12 aded gümüş kaşık (860) gram	14
406	938/310	76608	Abdullah	Bir roza gerdanlık	200
407/1	938/329	61672	Sedef	Bir çift roza küpe (1 taş yok)	120
407/2	»	»	»	İki altın bilezik	40
408/1	938/330	62253	Safinaz	Bir roza madalyon	80
408/2	»	»	»	Altı miskal inci (darasile 35,50 gram)	60
409/1	938/361	76856	Nureddin	Bir roza yüzük	15
409/2	»	»	»	Bir pırlantalı yüzük (bir taş yok)	15
410/1	938/391	65446	Vefa	Bir çift pırlanta küpe	200
410/2	»	»	»	Bir altın saat	20
410/3	»	»	»	Bir altın kordon	20
411/1	938/406	71868	Ali	Bir pırlanta yüzük (2 taş yok)	20
411/2	»	»	»	Bir elmaslı saat ile fiyango	20
412/1	938/410	77206	Murad	Bir çift roza küpe	10
412/2	»	»	»	Bir altın saat	35
412/3	»	»	»	Bir altın saat	10
412/4	»	»	»	Bir altın kolye	14
413	938/432	77560	Esad	Bir pırlanta iğne	80
414	938/445	51567	Talât	Bir çift roza küpe	70
415	938/453	57996	Behice Nariye	Bir roza tektaş yüzük	20
416/1	938/130	51292	Niyazi	Bir roza yüzük	45
416/2	»	»	»	Bir çift roza koldüğmesi	20
416/3	»	»	»	Bir altın kolye maa bir sikke	14
417/1	938/444	51319	Niyazi	Bir roza iğne	200
417/2	»	»	»	Bir pırlantalı iğne	20
418	938/446	52076	Niyazi	Bir elmaslı saat	120
419/1	938/455	60163	Niyazi	Bir elmaslı saat	20
419/2	»	»	»	Bir altın saat	50
420	938/739	47771	Hâlet	Bir pırlantalı bilezik (ortası güllü)	1500
421	939/3	88252	Niyazi	Bir altın saat	15
422	939/4	88943	Niyazi	Bir pırlantalı yüzük	30
423	939/5	89682	Niyazi	Bir pırlantalı yüzük	50
424	939/6	89842	Niyazi	Bir pırlantalı iğne	100
425		99960	Parunak	Bir pırlanta gerdanlık (kolye)	1000

Yukarıda isimleri yazılı borclular Sandığa olan borçlarını borç senedi mucibince ödememiş olduklarından 3202 No.lı kanun hükmüne göre her biri hakkında başlıyan takib hasebile rehinleri ayrı ayrı satışa çıkarılmıştır. Rehinlerin ne olduğu ve hesab ve takib, dosya ve rehin teşhir numaraları her borçlunun ismi hizasında gösterilmiştir. Rehinler 7 T. Sani 939 tarihine kadar Cağaloğlunda Sandık binası içindeki camekânda teşhir edildiğinden istiyenler görebilirler. Rehinlerin açık arttırması 8 T. Sani 939 tarihine musadif çarşamba günü Sandık tarafından İstanbul Belediye Mezad dairesinde (Sandal Bedesteninde) yapılacaktır. Borçlular ve rehin hakkında ayrı ayrı ilân mahiyetinde olmak ve borçlularla alıcıların satıştan haberi temin edilmek üzere ilân olunur. (8802)

KANZUK

Yeni - DERİ MERHEMİ

Alelûmum cild hastalıklarında tavsiye edilen en mükemmel merhemdir. Soğuk ve sıcaktan mütevellid cild çatlamalarında, eğzema ve ustura yaralarında muannid ve kapanmayan yaralarda faidelidir.

Yeni-deri merhemi her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Devlet Şûrası Reisliğinden:

1 — Devlet Şûrasında münhal bulunan ikinci sınıf mülâzimlikler için 8 teşrinisani 939 çarşamba günü saat 14 te Ankarada Devlet Şûrası binasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

2 — İmtihana girebilmek için hukuk veya iktısad fakülteleri yahud siyasal bilgiler okulu veya bunlara muadil olduğu Maarif Vekâletince tasdik edilmiş olan yabancı memleket fakülte ve yüksek mekteblerinden mezun olmak şarttır.

3 — İmtihana gireceklerin yaşları 30 u geçmiş olmıyacaktır.

4 — İmtihanda muvaffak olacakların memuriyete alınmaları memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şart ve vasıfları haiz bulunmalarına bağlıdır.

5 — İmtihanda muvaffak olanlara 30 lira asli maaş verilecektir.

6 — İmtihanda muvaffak olanların başka bir müesseseye devam etmiyecekleri ve ettikleri takdirde müstafi addolunacakları hakkında bir taahhüdname vermeleri şarttır.

7 — Müsabaka imtihanı aşağıda yazılı mevzulardan yapılacaktır.

A — Esas teşkilât hukuku.
B — Umumi surette idare hukuku ve bilhassa aşağıdaki kanunlar.
3546 numaralı Devlet Şûrası kanunu
İdari kaza nazariyatı
Türkiye Cumhuriyeti teşkilâtı
Memurin kanunu
Memurin Muhakemat kanunu ve bu işle alâkalı diğer kanunlar
Vilâyet idaresi ve iadrei umumiyei vilâyet kanunları
Belediye kanunu
Madenler hakkında mevzuat
C — Maliye

8— İmtihana girmek istiyenler nüfus hüviyet cüzdanları ve tahsil vesikaları ve iki kıt'a vesika fotoğraflarile birlikte arzuhalle 6 teşrinisani 939 pazartesi günü akşamına kadar Devlet Şûrası Umumi Kâtibliğine müracaat eylemelidirler. «8626» (5379)

Maarif Vekilliğinden:

Ankarada ücretle vazife görmek üzere bir isteno - daktiloğrafa ihtiyac vardır. Taliblerin en az orta tahsil görmüş olmaları, eski metinleri yazı makinesile istinsaha muktedir bulunmaları şarttır. Yabancı bir dil bilenler tercih edilecektir. Taliblerin haiz oldukları tahsil ve hizmet vesikalarile birlikte 25, 26 ve 27 ikteşrin 1939 tarihlerinde öğleden sonra Ayasofyada Maarif Matbaası Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.

Müsavi şartları haiz bulunanlar arasında icab ederse imtihan yapılacak ve ücret imtihanı kazanan namzedin durumuna göre tespit edilecektir. «5492» (8815)

APİKOĞLU

NAMLI TÜRK SUCUKLARINI

HER YERDE ARAYINIZ

TEL. 24340 TAKLİTLERDEN SAKININIZ

939 - 940 senesi mahrukat kanununun tatbik olunduğu yerlerin nazarı dikkatine

Eti Bank Mahrukat Bürosundan:

Heyeti Vekile kararile 939 - 940 kışında mahrukat kanununun tatbik edildiği «Balıkesir, Bandırma, İzmir, Bayındır, Buca, Bornova, Menemen, Ödemiş, Tire, Torbalı, Uşak, Manisa, Alaşehir, Salihli, Turgudlu, Akhisar, Kırkağaç, Soma, Afyon, Dinar, Sandıklı, Çay, Bilecik, İnönü, Osmaneli, Burdur, Eskişehir, Adapazarı, Kütahya, Tavşanlı, İzmit, Darıca, Gebze, Sapanca, Karaman, Konya, Argıthan, Çumra, Ereğli, Ilgın, Kayseri, Niğde, Sıvas, Samsun, Çarşamba, Ankara, Diyarbakır, Elâzığ, Malatya, Giresun, Inebolu, Sinob, Trabzon, Sürmene, Hopa, Isparta, Ordu, Fatsa, Ünye, Akşehir, Amasya, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Çankırı, Rize, Bozöyük» şehir ve kasabalarında mezkûr kanunun şümulüne giren devair, müessesat vesair binaların soba ihtiyacları için kok, sömikok, briket, linyit ve taş kömürü gibi kurumlu ve dumanlı kömürleri kurumu ve dumanile birlikte yakacak ve soba borularını tıkamıyacak, sıhhi, fennî, metin, zarif ve ucuz muhtelif boylardaki sobalarımız yukarıda ismi geçen yerlerdeki mahrukat ve soba acentalarımız tarafından satılmaktadır.

Alâkadarların ajanlıklara müracaatleri ilân olunur. «5432» (8737)

Nazilli Pamuk Üretme Çiftliği Müdürlüğünden:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmiye konulan iş: Aydın Vilâyeti Nazilli kazasında pamuk üretme çiftliği içinde bir hangar ve bir depo inşaatı 16529 lira 13 kuruş keşif bedellidir.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

a» Kapalı zarf usulile eksiltme şartnamesi
b» Mukavele projesi
c» Bayındırlık işleri genel şartnamesi
d» Fennî şartname
e» Keşif, metraj cetvelleri
f» Resimler.

İstiyenler bu evrakı Aydın Nafıa Müdürlüğünde ve Nazilli Üretme Çiftliği Müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 10/11/939 cuma günü saat 15,30 da Nazilli Pamuk Üretme Çiftliği binası içinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek için İsteklilerin 1239 lira 68 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Aydın Vilâyetinden bu iş için alınmış yapı müteahhidliği vesikası vermesi, yaptığı en büyük işin bedeli tek bina olarak 8000 liradan aşağı olmaması lâzımdır.

6 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Nazilli Pamuk Üretme Çiftliği binası içinde toplanan Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (7139)

Annelere, muallimlere, ve çocuk bakıcılara

ÇOCUK BAKIMI

Yazan: **Doktor ALİ ŞUKRU ŞAVLI**

1 günlükten 14 yaşına kadar sıhhî çocuk büyütme ve besleme bilgisi

Satış yeri: Cumhuriyet kütübhanesi İstatbul Ankara cad. 101

Fiatı 130 Kuruş

Ziraat Vekâletinden:

Pulluk, Diskharo ve Mibzer Alınacak

Zirai kombinalar ihtiyacı için kapalı zarf usulile 30 aded Mibzer, 15 aded 5 Diskli, 15 aded 6 Diskli pulluk ile 30 aded Diskharo satın alınacaktır.

1 — Mibzerin beherine 675,5, Diskli pulluğun beherine 600,6, Diskli pulluğun beherine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.

2 — İhale 14 birincikânun perşembe günü saat 15 te Ziraat Vekâleti binasında müteşekkil Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — 30 aded Mibzer için 1519 lira, 15 aded 5 Diskli pulluk için 675, 15 aded 6 Diskli pulluk için 844 ve 30 aded Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.

4 — Bu makinelere aid idari ve fenni şartnameler Zirai Kombinalar Müdürlüğünden parasız olarak verilir.

5 — İsteklilerin kapalı zarflarını 14 birincikânun perşembe saat 14 e kadar Komisyona vermeleri ve saat 15 te 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte Komisyonda hazır bulunmaları. (7906)

Fen memuru aranıyor

Tesviye aletile çalışabilen ve inşaatta her türlü ölçüleri yapmağa muktedir ve almancaya vâkıf bir fen memuru aranmaktadır, istiyecekleri maaş miktarile Beyoğlu P. K. 2293 numaralı posta kutusu adresine müracaatleri.

Eskişehir Tayyare Fabrikası Direktörlüğünden:

Fabrikaya imtihanla Dizel makinisti alınacaktır. Yapılacak imtihanda muvaffak olanlara 75 - 108 lira aylık ücret verilecektir. İsteklilerin aşağıda yazılı evrakı müspite ve dilekçe ile Eskişehir Tayyare Fabrikası Direktörlüğüne bizzat müracaatleri.

Nüfus cüzdanı
Bonservis
Aşı şehadetnamesi
Hüsnühal kâğıdı (Emniyet Müdürlüğünden)
6 aded vesika fotoğrafı. (8686)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Atölyelerimiz ihtiyacı için açık eksiltme usulile 62 metre mikâbı muhtelif cins ve eb'adda kereste satın alınacaktır. Muhammen bedeli üç bin lira ve muvakkat teminatı iki yüz yirmi beş lira olan mezkûr kerestelerin ihalesi 2/11/939 tarihine rastlıyan perşembe günü saat on beşte Galata rıhtımında umum müdürlük binasında toplanacak olan satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün sözü geçen komisyonda görülebilir. (8392)

İstanbul Defterdarlığından:

İstanbul Fener iskelesinde eski Fener Maliye Şubesi binasının 1968 lira 30 kuruş kesif bedelli tamiratı 26/10/939 perşembe günü saat 14 te pazarlıkla ihale olunacaktır. Muvakkat teminat 147 lira 62 kuruştur. İsteklilerin en az 1500 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden aldıkları vesika ile 939 yılına aid Ticaret Odası vesikalarını getirmeleri lâzımdır. (8837)

Devlet Demiryolları işletme Umum Müdürlüğünden:

Devlet Demiryolları birinci işletme ihtiyacı için aşağıda cins, miktar, muhammen bedeli, ihzar mahallerinin kilometreleri yazılı balast kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme Haydarpaşa gar binası dahilinde birinci işletme komisyonunca 10/11/939 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 11 de yapılacaktır. Eksiltmeye girecekler 2490 numaralı kanunun aradığı evsafı haiz olacak ve saat (10) a kadar teminatlarını ihtiva eden teklif zarflarını komisyona vermiş bulunacaklardır. Eksiltme şartnamesile mukavele projeleri işletmemiz yol müfettişliğinden parasız olarak alınabilir. (8487)

Ocağın bulunduğu yer	Miktarı M3	Depoda teslim muhammen bedeli Lira	K.	Vagonda teslim edildiği takdirde ayrıca tahmil ücreti Lira	K.	Tutarı Lira	Muvakkat teminat Lira	K.
Kilometre 148 - 150 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	5000	1	30	0	10	7000	525	00
Kilometre 184 - 186,500 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	5000	1	35	0	10	7250	543	75
Kilometre 256 - 258 Haydarpaşa - Eskişehir hattı	8000	1	50	0	10	12800	960	00
Kilometre 40 Eskişehir - Konya hattı	20000	1	10	0	10	24000	1800	00

HASAN KUVVET ŞURUBU

Terkibinde : IYOD, TANEN ve GLISERO FOSFAT vardır.

KANSIZLIGA ve VEREME istidadı olanlara ve SİNİR hastalıklarına karşı kullanılır.

HASAN DEPOSU YENİ ADRESİ : BAHÇEKAPI Beyoğlu tramvay durağı karşısında Yalı köşkü caddesi No. 6 - 8

PHILCO

Radyolarını tercih ederseniz :

Verdiğiniz paranın

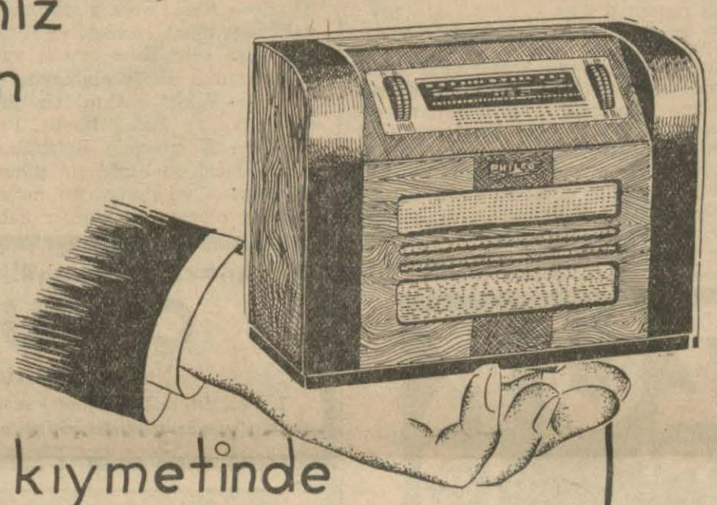

2 misli kıymetinde bir Radyo almış olursunuz...

Göz ayarından başka 11 lâmbalı

PHILCO

ayarı bozulmaz 2770 - TROPİK modeli

en mütekâmil radyo ahizesidir. Fen bakımından diğer markaların hepsinden iki sene ileridedir.

Dünyanın en mühim radyo fabrikası olan Filadelfyada

PHILCO RADYO AND TELEVISION CORP. *mamulâtıdır*

TÜRKİYE UMUM MÜMESSİLİ HELİOS MÜESSESATI, GALATA - İSTANBUL P.K. 1400, TELEF. 44616

1939 senesi zarfında yalnız

ZENİTH RADYO

Bütün dünyada diğer 3 muhtelif fabrikanın satmış olduğu radyolardan fazla radyo satmıştır.

6 ve 8 lâmbalı

En son model ZENİTH radyolarını tecrübe ediniz.

BAKER Mağazalarında her yerden müsaid fiat ve şartlarla satılmaktadır.

Dr. Suphi Şenses

idrayolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, Yıldız sineması karşısı Leker apartıman. Fakirlere parasız.

Tel. 43924

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

140 ton bulgur alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 26/10/939 perşembe günü saat 14,30 da İst. Tophanede İst. Lv. Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli on yedi bin yüz elli lira, ilk teminatı bin iki yüz seksen altı lira yirmi beş kuruştur. Şartnamesi ve nümunesi Komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. «298» (8219)

190 ton kuru fasulye alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 26/10/939 perşembe günü saat 15 te İst. Tophane Lv. Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli yirmi dört bin yedi yüz lira, ilk teminatı bin sekiz yüz elli iki lira elli kuruştur Şartname ve nümunesi Komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. «297» (8220)

500 aded su fıçısı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 26/10/939 perşembe günü saat 14 te Tophanede İst. Lv. âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1500 lira, kat'î teminatı 225 liradır. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonda bulunmaları. (324) (8665)

Maslakta askerî prevantoryomun harici elektrik tesisatının pazarlığı 31/10/939 salı günü saat 14,30 da Tophanede İst. Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 290 lira, kat'î teminatı 43 lira 50 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin ikinci sınıf ehliyetnameyi haiz vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri. (330) (8699)

100 ilâ 120 aded dolab alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 31/10/939 salı günü saat 14 te Tophanede İst. Lv. âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 123 lira 75 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeler. (327) (8698)

15,000 aded balya tokası alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 25/10/939 çarşamba günü saat 14 te Tophanede İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanuni vesikalarile beraber belli saatte komisyona gelmeleri. «338» (8789)

10 ton kadar çamaşır sodası alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 3/11/939 cuma günü saat 14,30 da Tophanede Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin kat'î teminatlarile beraber belli saatte Komisyona gelmeleri. (8821)

Dikimevi için 2000 metre makine kayışı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 31/10/939 salı günü sat 15,15 te Tophanede İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Nümunesi Komisyonda görülür.

İsteklilerin kat'î teminatlarile belli saatte Komisyona gelmeleri. «340» (8822)

Sahib ve Başmuharriri : Yunus Nadi

Umumî neşriyatı idare eden yazı işleri Müdürü: Hikmet Münif Ülgen

Cumhuriyet Matbaası

KARAGÖZ

Gazetesi CUMHURİYET Bayramından itibaren haftada iki defa çıkacak ve 3 kuruşa satılacaktır. En doğru havadisleri Türkiyenin en eski gazetesi olan Karagöz' de bulacaksınız.

CUMHURİYET

Bayramında bütün bayilerden KARAGÖZ isteyiniz.

Ankara Valiliğinden :

Ankara - İstanbul yolunun 100 + 000 inci kilometresinde ve Beypazarı kazası dahilinde yapılacak parke kaldırım inşaatı 6/11/939 tarihine raslıyan pazartesi gürü saat «15» te Vilâyet Daimi Encümeninde kapalı zarf usulile ihalesi yapılmak üzere eksitmiye konulmuştur.

Keşif bedeli (29422) lira (72) kuruştur.

Muvakkat teminatı (2206) lira (07) kuruştur.

İsteklilerin teminat mektub veya makbuzlarile Ticaret Odası vesikası ve bu iş için Vilâyet makamına bir istida ile alacakları fenni ehliyet vesikalarile birlikte yukarıda sözü geçen günde saat 14 e kadar teklif mektublarını Daimi Encümen Reisliğine vermeleri.

Bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün Nafıa Müdürlüğünde görebilecekleri. (8653)

Dr. İHSAN SAMİ

BAKTERİYOLOJİ

LABORATUARI

Umumi kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından Vasserman ve Kahn teamülleri, kan küreyvatı sayılması, Tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, ültra mikroskopi, hususi aşılar istinzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini, Divanyolu No. 113, Tel: 20981.

Siird asliye hukuk hâkimliğinden:

Siird İnhisarlar sicil memuru Nevzad tarafından Kartalın Yakacık K. den mahalli meçhul İsmail kızı Vecihe aleyhine açılan boşanma davasının muhakemesi 21/11/939 salı gününe muallâktır. Mezkûr günde bizzat veya bir vekil gönderilmediği takdirde duruşmanın gıyaben icra kılınacağı ilân olunur.

Mütenasip bir Endam

J. Roussel Korseleri (Gaine) ve Kemerleri vücudu sıkmaksızın tenasübü temin eder. Sevimliliğine halel gelmeksizin vücutu yumuşatır ve inceltir.

Fiyatlar : Kemerler 6 liradan. Korseler (Gaine) sutyenle beraber 25 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız :

J. Roussel Paris

İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No. lu. Mağazamızı ziyaret ediniz veya 12 No.lu tarifemizi istiyiniz. Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

Gümrük Muhafaza Genel K. İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan :

1 — Şevrole marka kamyonet şasesinin üzerine karoserinin yapımı için 28/10/939 cumartesi günü saat 10 da pazarlığı yapılacaktır.

2 — Tahminî fiatı 400 lira ve ilk teminatı 30 liradır.

3 — Yapılacak işe aid şartname ve resim komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde kanunî vesikaları ve ilk teminat makbuzlarile birlikte Galata Rıhtım caddesi Velialemdar han ikinci kattaki Komisyona gelmeleri. (8825)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Elektrik Tesisatı İçin Müteahhid Aranıyor

Bodrum Belediyesinin (30014) lira (10) kuruş bedeli keşifli elektrik tesisatı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuş ise de talib zuhur etmediğinden ayni şerait dahilinde ve pazarlık suretile bir ay daha uzatılmıştır. İhale 3/11/939 cuma günü saat 15 te Bodrum Belediyesinde yapılacaktır. İstekliler proje ve şartnameleri 150 kuruş bedel mukabilinde Bodrum Belediyesinden ve Muğla Nafıa Müdürlüğünden alırlar. (8528)

İkisi de birbirine Hayran

Güzelliklerinin aynası olan parlak dişlerinde birbirine karşı besledikleri sevgiyi görüyorlar. Onların bahtiyarlığını ve saadetlerini

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman kullandıkları

RADYOLİN

Yarattı. Çünkü RADYOLİN sadece dişleri temiz [illegible] iş etlerini ve dişleri kuvvetlendirir, ağıza giren mikropları öldürür. böylece bütün vücudun sıhhatini temin eder.